VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 6 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, tammik. 16 p. — Tuesday, Jan. 16, 1968

Tuhoisa maanjäristys Sisiliassa

Kokonaisia kauppaloita tuhoutui järistyksessä; kuolleitten lukumäärä ylittänee 500; kodittomia 10,000

Palermo, Italia. — Tuhannet sisilialaiset olivat maanantaina kylmissään ryhmittyneinä autoissa ja teltoissa uusien maanjäristysten jatkuessa aamuvarhain olleen suuren maanjäristyksen jälkeen missä kuoli ainakin 283 ihmistä.

Toistatuhatta ihmistä loukkaantui maanjäristyksessä ja yli 10,000 ihmistä joutui kodittomiksi.

Viranomaiset arvelevat että kuolleitten lukumäärä ylittää 500.

Neljä kauppalaa tuhoutui Sisilian länsiosassa ja luhistuneiden rakennusten raunioissa arvellaan olevan satoja ihmisruumiita.

"Ihmiset pyytävät lupaa mennä etsimään rakkaimpiaan raunioista, mutta me emme voi sellaista lupaa antaa siksi kun pelätään, että vielä pystyssä olevia seiniä voi kaatua milloin tahansa ja haudata alleen lähellä olevia ihmisiä", sanoi palkan päällä käynyt eräs poliisivirkailija.

Maanjäristys kaatoi taloja, sairaaloita, keskiaikaisia linnoja ja kirkkoja. Se oli Sisilian tuhoisin maanjäristys vuodesta 1908 lukien. Montevagossa tuhoutui eräs sairaala haudaten raunioihinsa 200 ihmistä. Poliisin tiedonannon mukaan suurin osa näistä potilaista kuoli.

Tuhoalueelle oli pakkassäässä tulossa teltta-, vuodevaate- ja ruokatavaralastissa olevia kuorma-autoja, autoja, laivoja ja lentokoneita. Sadat kodittomaksi jääneet kärsivät kylmyydestä. Monet heistä sytyttivät nuotioita. Tuhoseutu, mitä pidetään Mafian tukialueena, on kolmio, mikä sijaitsee Salemi, Poggioreale ja Santa Margherita fi Belice nimisten kauppalain välillä.

Roomaan saapuneet epäviralliset tiedot kertovat että maanjäristyksessä kuolleitten lukumäärä ylittää jo 500, mutta paikalliset virkailijat selittävät että tarkkaa laskua ei nykytilanteessa voida suorittaa.

Ensimmäinen maanjäristys tuli puolen yön jälkeen maanantainvastaisena yönä. Sen johdosta joutui tuhansia ihmisiä pakenemaan yöpukeissaan asunnoistaan.

Poliisit, sotilaat ja palokuntalaiset olivat jatkuvasti työssä vapauttakseen puristukseen joutuneita henkilöitä ja etsiäkseen kuolleita raunioista.

Lisää pienempiä järistyksiä tapahtui myöhemmin maanantaina. Noin neljän tuuman vahvuinen lumikerros peitti maanantaina järistyksen aiheuttaman tuhoalueen.

Monet kadut oli suljettuina autoliikenteeltä, missä nukkuivat asukkaat, jotka eivät uskaltaneet palata asuntoihinsa.

"Kaikki ovat peloissaan", kertoi eräs poliisivirkailija. "Maa liikkuu kymmenen minuutin väliajoin. Kuka tietää olemmeko elossa vielä huomenna?"

Tuhoalueella uhkaa epidemia onnettomuuden uhreja sillä kuolleitten etsintä raunioista saattaa kestää useita päiviä.

Liikemaailma ei suosi naisia

Vancouver. — Kolme liikenaista on tullut siihen johtopäätökseen, että liikemaailman rattaita ei ole rakennettu käytännöllisesti eikä henkisesti siten, että siinä tarvittaisiin naisia.

He ottivat osaa panelikeskusteluun keittiö- ja kauppa-asioista.

Ruth Carothers, vakuutusliikkeen asioitsija sanoi, että kaikkein pahimmat kokemuksensa hän sai ollessaan vakuutus sovittelijana. Miehet eivät uskoneet, että hän voisi tietää tarpeeksi autoista täyttääkseen tehtävänsä.

"Minä arvelen että miehet eivät oikein paljon luota meihin", sanoi hän.

"Sanoin heille, että minä olin sovittelijana, mutta he pyysivät oikeata sovittelijaa. He vain eivät tahtoneet sitä uskoa."

Toiset panelikeskustelun jäsenet olivat Audrey Bothamley, "public relation" toimiston keskeisin henkilö Trudy Jackish, perheenemäntä ja Margaret Harling, yhtiöiden asianajaja.

Veden saastutuskuulustelut

Niagara Falls, N.Y. — Kansainvälinen yhteinen komissioni pitää yleisen kuulustelun tiistaina, tarkoituksella valmistaa suunnitelman Canadan ja USA:n virkailijoille siitä mitä tehdään Niagara joen veden saastuttamisen estämiseksi.

Erie ja Ontario järvien neuvontalautakunnan komissionin raportissa tuli selville että enin osa liikaa joka saastuttaa veden, saa alkunsa USA:n puolelta, ja sen arvellaan johtuvan suuremmasta asutuksesta ja teollisuudesta.

Lautakunnalle selvisi myös, että joen saastuminen, kunnallisen ja erikoisten teollisuusalojen jätteiden ja lian, huomattavasti öljyn vaikutuksesta, on vähentänyt joen viehätystä.

MANSFIELD VAATII LOPETTAMAAN POHPOIS-VIETNAMIN POMMITUKSEN

Mielipidetutkimus osoittaa, että presidentti Johnson on sotaisempi kuin Richard Nixon tai Kalifornian kuvernööri Ronald Reagan

Washington. — USA:n senaatin enemmistöryhmän johtaja Mike Mansfield kehoitti sunnuntaina Yhdysvaltoja lopettamaan PohjoisVietnamin pommituksen siinä mielessä, että päästäisiin rauhanneuvotteluihin Hanoin eli Pohjois-Vietnamin kanssa.

Sunnuntaisen lausuntonsa perusteella senaattori Mansfieldista tuli yksi korkeimmassa hallintoasemassa oleva henkilö, joka vaatii Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista.

Tämä montanalainen demokraatti, joka on aikaisemmin vastustanut pommitustauon järjestämistä, sanoi New Yorkissa sunnuntaina julkaisemansa lausunnon yhteydessä, että Pohjois-Vietnamin ulkoministerin äskettäinen lausunto antoi mahdollisen merkin Hanoin neuvotteluvalmiudesta, kuten hän selitti.

Pohjois-Vietnamin ulkoministeri Nguyen Duy Trinh sanoi aikaisemmin, että Pohjois-Vietnamin hallitus "ryhtyy keskusteluihin Yhdysvaltain kanssa" jos USA lopettaa pommituksen ja kaikki sotatoimet Pohjois-Vietnamia vastaan.

Senaattori Mansfield viittasi presidentti Lyndon Johnsonin ja ulkoministeri Dean Ruskin lausuntoihin, joiden mukaan Pohjois-Vietnamin pommitus lopetetaan, jos Pohjois-Vietnam antaa yhden pienemmänkin merkin "neuvotteluhalusta".

"Minun mielestäni Trinhin lausuntoa voidaan pitää tällaisena merkkinä, sanoi senaattori Mansfield.

Senaattori Abraham A. Ribicoff (D. Conn.) esitti Hartfordissa, Conn. Geneven konferenssin uudelleen koolle kutsumista siinä mielessä, että voitaisiin keskustella keinoista Vietnamin sodan lopettamiseksi. Hän sanoi että Kiina olisi kutsuttatva mukaan tähän konferenssiin.

Hän sanoi, että Pohjois-Vietnamin "syvä pommitus" olisi lopetettava ja esitti syytöksen että Vietnamin sotaa käydään Yhdysvaltain toimesta "väärällä tavalla".

"Syvällä pommituksella" tämä demokraattipuolueen senaattori tarkoitti Kiinan rajaseutujen sekä Hanoin ja Haiphongin pommitusta ja niiden lopettamista.

"Väärällä sodankäyntitavalla" hän tarkoitti sitä, että Yhdysvaltain ei tulisi "etsiä" taisteluja ja "tuhoamiskohteita", vaan sen sijaan olisi "puhdistettava" vissejä alueita ja pidettävä ne hallussa.

Samaan aikaan tiedoitettiin Gallup tutkimuksen osoittaneen että yhdysvaltalaiset valitsijat pitävät presidentti Lyndon Johnsonin Vietnam-ohjelmaa sotaisempana kuin minkään häntä vastaan mahdollisesti nimitettävän republikaanipuolueen ehdokkaan ohjelmaa.

Noin kaksi kolmasosaa ihmisistä, joiden mielipidettä asiasta oli tiedusteltu, oli ilmaissut käsityskannan että presidentti Johnson on mieluimminkin sotahaukka kuin rauhan kyyhkynen. Tässä sotaisuussuhteessa presidentti Johnson on edellä entistä varapresidentti Richard Nixonia ja Californian kuvernööriä Ronald Reagania, joita molempia pidetään sotahaukkoina.

Belgia kehoittaa myös USA:ta rauhaan Vietnamissa

Bryssel. — Belgian hallitus kehoitti viime viikolla virallisesti Yhdysvaltoja aloittamaan rauhanneuvottelut Pohjois- Vietnamin kanssa.

Belgian ulkoministeri Pierre Harmel jätti Yhdysvaltain suurlähettitäälle Ridgway Knightille nootin, jossa sanottiin Belgian hallituksen lukeneen kiinnostuksella Pohjois-Vietnamin ulkoministerin Trinhin 31. joulukuuta esittämän lausunnon. Lausunnossa pyrittiin antamaan käsitys, että Pohjois-Vietnamin hallitus on eräin ehdoin valmis neuvottelemaan Yhdysvaltojen kanssa, sanottiin nootissa.

Belgian hallitus on tästä syystä tähdentänyt Yhdysvaltain hallitukselle olevansa sitä mieltä, että USA:n on käytettävä jokaista tilaisuutta hyväkseen rauhanneuvottelujen käynnistämiseksi. Vain neuvottelujen avulla voidaan löytää rauhanomainen ratkaisu selkkaukseen.

Kyproksesta kotiutettavia Vietnamiin?

Nikosia. — Kreikan sotilashallitus harkitsee joukkojen lähettämistä Vietnamiin, kirjoitti kyproskreikkalainen iltapäivälehti Telefea Ora viime viikolla.

Lehti sanoi Ateenan hallituksen harkitsevan parhaillaan lähetetäänkö Vietnamiin pieni sotilasyksikkö vai kokonainen divisioona.

Vietnamiin lähetettävä osasto koottaisiin kreikkalaisista joukoista, joita parhaillaan poistetaan Kyproksesta.

Saarella oli vielä äskettäin 12, 000 kreikkalaista sotilasta, mutta näistä on jo 4,000 kuljetettu kotimaahan. Loput, lukuunottamatta 950 miehen vahvuista osastoa, kotiutetaan tämän tammikuun loppuun mennessä, lehti sanoi.

ONNETTOMUUDESSA KUOLI 6; LOUKKAANTUI 60 IHMISTÄ

Sao Paulo, Brasilia. — Kuusi ihmistä kuoli ja ainakin kuusikymmentä loukkaantui maanantaina Sao Paulon ja Santosin välillä tapahtuneessa junaonnettomuudessa.

Medicare-vastaiset ministerit kärkkyvät johtajamanttelia

Pääministeri Pearson lisäsi vettä kansallista sairaushuoltoa vastustavien myllyyn sanomalla, että "hallitus tutkii uudelleen" medicare-kysymystä

Ottawa. — Liittohallituksen ministerit, jotka vastustavat kansallisen sairaushuoltolain voimaan astumista tulevan heinäkuun 1 päivänä, esittivät taantumuksellisen kantansa julkisesti viikon lopulla.

Samalla kertaa todettiin, että maamme asioista huolehtii nyt hallitus, joka on hajaantunut kahteen vastakkaiseen leirin maan edessä olevan yhden tärkeimmän sosiaalisen lakiparannuksen tiimoilta.

Liittohallituksen terveysministeri Allan MacEachen tiedoitti perjantaina, että hän ryhtyy "todellisena liberaalina" tavoittelemaan puolueensa kansallisen johtajan paikkaa, mikä jää avoimeksi pääministeri Pearsonin vetäytyessä kevättalvella yksityiselämään. Samalla kertaa terveysministeri korosti, että liberaalipuolueen kunnia-asiana on huolehtia siitä, että kansallinen sairaushuoltolaki astuu voimaan heinäkuun alussa kuten on pyhästi vannoen luvattu.

Mutta kauppaministeri Robert Winters ilmoitti, että hän vastustaa jyrkästi kansallisen sairaushuoltolain voimaan astumista, ja että hän eroaa sekä hallituksen että parlamentin jäsenyydestä maaliskuun 31 päivänä.

Terveysministeri MacEachen sai viikon lopulla maatalousministeri J. J. Greenen ja ulkoministeri Paul Martinin kannatuksen siitä, että kansallinen sairaushuoltolain — medicaren — tulee astua voimaan heinäkuussa, kuten on luvattu.

Mutta yhtenä huomattavimpana liberaalipuolueen johtajamanttelin tavoittelijana oleva transporttiasiain ministeri Paul Hellyer julisti, että hän, kuten kauppaministeri Winterskin, on valmis lykkäämään sairaushuoltolain täytäntöönpanon hämärään tulevaisuuteen kuten amerikkalaisten rahamiesten omistamat suuret vakuutusyhtiöt ja niiden propagandistit ovat vaatineet ja edelleen vaativat.

Jonkinlaisena yllätyksenä tuli pääministeri Lester B. Pearsonin perjantai-iltana antama lausunto että liittohallituksen ministerit tulevat tutkimaan uudelleen medicare-kysymystä."

Lomamatkalta palattuaan pääministeri Pearson sanoi, että hallitus tulee tutkimaan uudelleen kansallista sairaushuoltolakia "niiden sanomien perusteella mitä on maakuntahallituksilta saatu."

Mr. Pearson ei antanut mitään vihjettä siitä, että hallitus taipuu suurten vakuutusyhtiöiden ja niiden asialla olevien muutamien maakuntahallitusten painostuksen edessä, mutta hänen lentokentällä antamansa lausuntonsa aiheutti selvää huolestuneisuutta niiden ministereiden keskuudessa, jotka vaativat, että parlamentin hyväksymä kansallinen sairaushuoltolaki on saatettava voimaan heinäkuussa, kuten on luvattu.

Toisaalta finanssiministeri Mitchell Sharp, jonka tiedetään aiheuttaneen sen, että Medicare-lain täytäntöönpanoa lykättiin jo viime vuonna vuodella ja että hän haluaa sen voimaan astumisen lykkäämistä nytkin, esitti lauantaina Halifaxissa vetoomuksen, että kansallisen johtajamanttelin tavoittelukilpailu ei saisi tuhota liittohallituksen solidaarisuutta.

Mr. Sharpin uskotaan julistautuvan pian yhdeksi johtajapaikan tavoittelijaksi.

Jäätävä sade ja lumi halvaannutti Toronton

Toronto. — Maanantai-iltaisen tiedonannon mukaan Suur-Toronto tulee vielä kärsimään myrskyjen aiheuttamien palvelujen puutteesta ja vioista ainakin vuorokauden.

Tuhannet kodit olivat vailla sähköä, puhelinta ja muita palveluja joiden vikojen korjausta ei todennäköisesti saada loppuunsuoritetuksi ennen puolista keskiviikkona. Toronton monet kadut ovat avaamatta ehkä torstaiaamuun asti.

Ennen kuin ilma seestyi maanantaina iltapäivällä, Toronton alueelle oli satanut 11 tuuman vahvuudelta lunta. Sitä aikaisemmin olleen jäätävän sateen aikana tuli kaduille tuuman vahvuinen jääkerros, mikä katkoi puhelin- ja sähköjohtoja sekä särki tuhansia puita.

Ainakin kahden miehen kerrotaan kuolleen lunta lapioidessaan.

Koulut olivat maanantaina suljettuina ja lapsia kehoitettiin olemaan sisällä siksi että eivät saisi sähköiskuja maahan painuneista sähköjohdoista. Töistä pois olleiden lukumäärä oli 10-prosenttinen ja monet työhön tulleista olivat tunnin myöhässä aamulla.

Londonista,Ontariosta tiedoitettiin että maanantai-iltaan mennessä oli saatu jonkinlainen järjestys palautetuksi mainittuun 200,000 asukkaan kaupunkiin missä vielä eilen oli 100 katunelíön suuruisella alueella asunnot ilman sähköä ja lämmitystä.

Toronto. — Sähköjohdot olivat sunnuntai-iltana hajallaan ja painoksissa Suur-Torontossa ainakin sadan kadun varrella Hydron työläisten taistellessa jäätävää sadetta ja lumiräntäsadetta vastaan, mikä riehui Etelä-Ontariossa ja Georgian Bayn eteläosassa. Suurinta vaikeutta tämä myrsky aiheutti kuitenkin Toronton kaupungille ja sen asukkaille.

Toronton katuliikennehallinnon virkailijat tiedoittivat sunnuntaina iltapäivällä, että ainoastaan kolme katuvaunua oli silloin enää liikenteessä sen vuoksi kun jäätilanne esti katuvaunut saamasta kosketusta sähköjohtoihin.

Kaupungin kaikki palo-autot olivat sunnuntai-iltana ulkona auttamassa alueita, missä sähköjohdot olivat painuneet alas. Useita sähköhäiriöitä tuli jäätilanteen takia ja kuten sanottu, katuvaunuliikenne oli asiallisesti puhuen pysähdyksissä.

Air Canadan puhemiehet tiedoittivat Toronton kansainväliseltä lentokentältä, että kaikki lentokoneet estettiin sunnuntai-iltana nousemasta ilmaan ja suurin osa Torontoon tulossa olleista lentokoneista ohjattiin Montrealiin.

Canadian Pacific Airlines tiedoitti, että osa sen lennoista oli peruutettava Toronton sääsuhteiden vuoksi.

Linja-autoyhtiöt tiedoittivat, että bussit lähtivät matkalle aikataulujen mukaan mutta saapuivat Torontoon noin 30 minuuttia myöhästyneinä.

Liiketoiminta Toronton kaupungin liikeosassa oli miltei kuollut. Maantiet olivat liukkaita ja vaarallisessa ajokunnossa Windsorin ja Toronton välillä. Satoja hiihtäjiä pääsi myöhästyneenä takaisin Torontoon No. 400 maantiellä vallinneen huonon ajokelin vuoksi.

Yli 800 puhelinta joutui myrskyn vuoksi Brantfordin alueella epäkuntoon ja 600 puhelinta Norfolk Countyssa.

Sähkö- ja puhelinjohdoissa oli Brantfordin alueella puolen tuuman vahvuinen jääkerros. Maakuntapoliisit kutsuivat ajurinsa pois maanteitä vaarallisen ajokelin vuoksi.

VIIME TIEDOT

Minneapolis. — Ammattilaiseen jääkiekkoilijain liittoon — National Hockey Leagueen — viime syksynä liittynyt 29-vuotias Bill Masterton kuoli varhain maanantaiaamuna niiden vammojen johdosta, mitä hän sai lauantai-iltaisessa jääkiekko-ottelussa. Hän kaatui ja löi takaraivonsa jäähän pelin ensimmäisessä erässä. Hän osallistui peliin Minnesota North Starsin joukkueessa Oakland Seals-joukkuetta vastaan. Molemmat edellämainitut joukkueet liittyivät tähän ammattilaisten jääkiekkoliittoon (NHL) viime kesänä, jolloin liitto laajennettiin.

Lontoo. — Pääministeri Harold Wilson antoi maanantaina ymmärtää, että brittiläisiä laivastovoimia jää Singaporeen vielä sen jälkeen kun brittiläiset asevoimat vedetään sieltä pois vuonna 1971.

Ottawa. — Quebecin hallituksen entinen jäsen Eric Kierans, joka tavoittelee nyt liberaalipuolueen kansallisen johtajan manttelia, antoi maanantaina uudelleen tietää, että hän vastustaa kansallisen sairaushuoltolain voimaan astumista heinäkuussa. Hän puki medicare-vastaisen kantansa väitökseen, että canadalaisten on tehtävä valinta Kansallisen sairaushuoltolain ja asuntojen rakennusohjelman välillä mikäli halutaan välttää dollarin arvon alentaminen.

Ottawa. — Israelin pääministeri Levi Eshkol keskusteli eilen pääministeri Pearsonin kanssa ja antoi uudelleen ymmärtää, että hänen hallituksensa suhtautuu edelleen kielteisesti Yhdistyneet Kansakunnat järjestöön Keski-Idän rauhankysymyksen käsittelyssä. Hän sanoi, että YK on ylevä järjestö mutta (!) sillä ei ole voimia, jotka saisivat edes arabit keskustelemaan rauhasta!

TALVI ON NÄYTTÄNYT TAPOJAAN EUROOPASSA

Lontoo. — Lumimyrskyt ja oikulliset suojat aiheuttivat sunnuntaina vahinkoa kautta Euroopan. Sveitsin alppialueilla joutui tuhansia turisteja eristetyksi lumivyöryjen pelon vuoksi.

Äkillisen suojan johdosta kehittyi Britanniassa tulvatilanteita. Tavallisesti auringonpaisteisessa Italian eteläosassa oli suuria luminietoksia.

Lumen ja kivien vyöry tukki Länsi-Saksan eräitä valtamaanteitä. Tilannetta pahensi pakkaskautta nopeasti seurannut suojasää.

Zermatt ja eräät muut Sveitsin alppihuvilat joutuivat eristetyksi paksun lumen peittäessä tiet ja rautatiet samalla kun pelättin lumivyöryjen syntymistä.

Toisin kuin muualla Euroopassa, missä oli pakkasta, suojasäätä ja tulvia, Espanjassa oli kaunista ja aurinkoista talvisäätä. Lomailijat olivat uimassa Espanjan etelä- ja itärannikolla.

Italian eteläinen osa sai sunnuntaina epänormaalisen talvisen muodon siellä riehuneen kovan lumimyrskyn johdosta. Erään satamakaupungin lähettyvillä sanotaan maanteille juuttuneen 80 autoa noin 6 jalan vahvuisiin luminietoksiin.

Italiassa sanotaan tapahtuneen neljä ihmiskuolemaa poikkeuksellisten sääsuhteiden vuoksi.

Britanniassa kuoli eräs patrullissa ollut poliisi kun hänen autonsa luisui lumisella tiellä ja kaatui tiepuoleen.

Yön kuluessa kehittynyt suojasää lopetti jäätymistilanteen Britanniassa mutta lumen sulamisen vuoksi oli maantieliikenne pysäytettävä Englannissa eräissä osissa ja myös Walesissa.

Sama suojasää aiheutti tulvia Länsi-Saksassa.

Moskovassa kerrottiin sunnuntaina sataneen lunta kovan tuulen voimalla. Maaseudulla kerrottiin olleen lumimyrskyn johdosta 4 jalkaa korkeita luminietoksia.

ETELÄ-VIETNAMIN PROFESSORIT RAUHAN PUOLESTA

Saigon. — Ryhmä etelävietnamilaisia professoreja, lakimiehiä ja intellektuaaleja on ymmärrettävistä syistä esittänyt nimikirjoituksia vailla olevan ehdotuksen sodan lopettamiseksi Vietnamissa.

Miten voidaan lopettaa Vietnamin sota-nimisessä manifestissa tämä oppineiston ryhmä ehdottaa ongelman lopullisena ratkaisuna sitä, että Vietnamin pulmakysymykset ratkaistaan yleisvaaleilla, mihin Kansallisella vapautusrintamalla on täydet osallistumisvaltuudet ja vapaudet.

Vaikka osa tämän mannifestin kirjoittajista on huomatussa asemassa Saigonissa olevia henkilöitä, he eivät kuitenkaan allekirjoittaneet julistustaan pelätessään Etelä-Vietnamin (Saigonin) hallituksen kostotoimenpiteitä.

Yksi heistä sanoi viikko sitten, että heidän tarkoituksenaan on esittää ehdotuksensa paaville ja Yhdysvalloille sekä Kansallisen vapautusrintaman Pariisissa oleville edustajille.

Ryhmän manifestissa sanotaan että neuvotteluratkaisu antaa ainoan mahdollisen ulospääsytien sodasta. Manifestissa sanotaan, että yhdysvaltalaisilla ja heidän liittolaisillaan ei ole kykyä Kansallisen Vapautusrintaman tuhoamiseksi ja toisaalta, että Vietkong ei voi tuhota yhdysvaltalaisia liittolaisineen.

Manifestin suurin kiistanalainen esitys on se, että Etelä-Vietnamin hallituksen — Saigonin juntan — tulisi tunnustaa Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama, ja myöntää, että sillä on oikeus hallita osia Etelä-Vietnamin alueista ampumisen lopettamismääräyksen ja lopullisen rauhansopimuksen välisenä aikana.

Manifestissa sanotaan: "Käytännöllisesti katsoen Kansallinen Vapautusrintama kontrolloi vissejä alueita ja vissejä kansanosia; sillä on tehokas hallitus- ja sotilaskoneisto.

Ensimmäisenä t o i m e n piteenä tämä ryhmä ehdottaa, että Yhdysvaltain tulee lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen, ja että Hanoin tulisi lopettaa sotilaiden ja aseiden lähettämisen Etelä-Vietnamiin.

Ampumisen lopettamismääräyksen yhteydessä olisi kartalla määriteltävä mitkä osat Etelä-Vietnamista ovat Saigonin ja toisaalla Vietkongin kontrollissa. Kiistanalaiset alueet olisi alistettava yhteisten valvontaelinten hallintaan.

"Vaaleihin asti kummankin puolen kontrolloimat alueet saisivat elää rauhassa, erillistä elämäänsä", sanotaan manifestissa samalla kun Saigonin hallitus ja Kansallinen Vapautusrintama muodostaisivat yhteisen komitean vaalien järjestämisestä huolehtimaan.

Surveyor VII lähettää televisiokuvia Kuusta

Pasadena, Kalifornia. — Miehittämätön amerikkalainen avaruusalus Surveyor VII, joka laskeutui aikaisin keskiviikkoaamuna Kuuhun, ryhtyi heti lähettämään Maahan televisiokuvia Kuun pinnasta.

Pasadenan avaruustutkimuslaitoksen edustajat sanoivat luotaimen tehneen pehmeän laskun kello 3.06 Suomen aikaan ja ryhtyneen lähettämään kuvia 42 minuuttia myöhemmin. Kuvien laatu on tyydyttävä.

Ensimmäiset kuvat esittivät maaperää aivan luotaimen tukijalkojen lähellä eivätkä siten paljastaneet yksityiskohtia alueesta jonne luotain laskeutui.

Laskeutumispaikka on lähellä Tychon kraateria, vuoristoisella alueella, jonne tulevat kuuastronautit tuskin laskeutuvat muuta kuin hätätilanteessa.

Avaruusalus, joka on Surveyor-sarjan viimeinen, lähetettiin Cape Kennedystä viikko sitten sunnuntaina. Pehmeän laskeutumisen onnistumisen mahdollisuudet Tychon kraaterin vuoristoiselle alueelle laskettiin alunperin vain 40 prosenttiseksi.

Surveyor VII viikonvaihteen aikana lähettämät televisiokuvat osoittavat, että Kuun pinnalla on laskeutumiskohdalla vyörykiviä.

Viranomaisten tietojen mukaan Surveyor VII oli sunnuntai-iltaan mennessä lähettänyt Kuun pinnasta yli 8,000 televisiokuvaa.

Kuun pintakerrostumaa tutkineet laitteet ovat lähettäneet tietoja tutkimustensa tuloksista yli 12 tuntia ja ne toimivat edelleen sunnuntai-iltana.

Tiedemiehet kokoavat Surveyorin lähettämiä tietoja Kuusta kunnes viikon lopulla alkaa kaksi viikkoa kestävä Kuu-yö. Silloin avaruusaluksen tutkimuslaitosten toiminta keskeytetään kunnes alkaa seuraava Kuu-päivä.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
		Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Akateemista "vapautta"

Viikon lopulla saapui Waterloosta, Ontariosta tieto, että Waterloon Lutherilainen yliopisto on päättänyt erottaa palveluksestaan erään nuoren professorin sen vuoksi kun hän on 1) tukenut arabilaisia Israelin hyökkäyspolitiikkaa vastaan, ja 2) vastustanut Yhdysvaltain likaista hyökkäyssotaa pientä Vietnamin kansaa vastaan.

Meille on puhuttu ja kirjoitettu paljon "länsimaiden akateemisesta vapaudesta" yleensä ja erikoisesti Canadan oppilaitostojen oikeudesta tutkia asioita ilman mitään ulkopuolista painostusta.

Mutta nyt riittää professorin erottamisen perustaksi poliittinen väittämä, että hänellä on muka "vääriä ajatuksia", joiden vuoksi hänet heitetään pois toimipaikastaan lainkaan välittämättä siitä kuinka kykenevä mies hän on muuten toimeensa?

Uutistietojen mukaan mainitun yliopiston hallinto on ilmoittanut tri George Haggarille, että hänen työehtosopimustaan ei uusita ensi toukokuussa siksi, kuten mainitun yliopiston vt. presidentti tri Henry Endress sanoo, "hän ei ole asioista samaa mieltä meidän kanssamme ,eikä siitä mitä me teemme."

Kuten ylläolevasta näkyy, kysymys on yksinkertaisesti vain siitä, että tri Haggar omaa vissejä "vääriä ajatuksia", joita Waterloon luterilainen yliopiston johto ei hyväksy, eikä suvaitse.

Samalla kertaa tiedoitettiin, että opiskelunsa jälkeen mainitussa yliopistossa ollut 22-vuotias Gray Taylor on joutunut tri Haggarin kohtalotoveriksi sen vuoksi kun hänelläkin on "vääriä" eli yhdysvaltalaisvastaisia ajatuksia Vietnamin sodasta. Mainitulle mr Taylorille ilmoitettiin, että häneltä myöskin loppuu työ mainitun "opinahjon" seinien sisällä missä hän on ollut osa-aikaisena psykologian luennoitsijana.

Washingtonin silmin katseltuna 32-vuotiaalla tri Haggarilla onkin pitkä ja raskauttava "rikosluettelo".

Julkaistujen tietojen mukaan arabialaissyntyinen tri Haggar on Ontarion kolmeatuhatta arabilaista edustavan järjestön johtaja ja siinä ominaisuudessaan hän on tuominnut Israelin kuusipäiväisen hyökkäyssodan arabeja vastaan viime kesäkuussa, ja vaatinut Israelin joukkoja vetäytymään takaisin arabimaiden alueilta.

Esiintyessään televisiossa ja sanomalehtien edustajien haastattelutilaisuuksissa hän on tuominnut Israelin keski-idän rauhan häiritsijäksi ja vaatinut Canadan liittohallitusta lopettamaan Israelin hyökkäysohjelmalle antamansa taktillisen tuen, kuten hän selittää.

Sen lisäksi tri Haggar joutui kansallisesti taantumusvoimien painostuksen kohteeksi osallistuessaan ulkoministeri Paul Martinin vastustajana Waterloon lutherilaisessa yliopistossa viime keväänä järjestettyyn väittelyyn Vietnamin sotakysymyksestä, jolloin hän vastusti jyrkästi liittohallituksen ja ennenkaikkea mr Martinin Vietnam vastaista ohjelmaa.

Kaiken tämän johdosta ryhdyttiin Waterloon luterilaisessa yliopistossa toteuttamaan "akateemista vapautta" siten, että tri Haggar päätettiin erottaa toimestaan? Lausunnossa, missä tiedoitetaan tri Haggarin erottamisesta, yliopiston vt. presidentti tri Endress sanoo tuntuvan "viisaalta teolta" hänen omien ja myös yliopistojen etujen kannalta katsoen sitä, että tri Haggar etsii toimipaikkaa jostakin muualta.

Kysyttäessä, että onko tässä tapauksessa kysymys erotuksi tulleen professorin poliittisista katsomuksista, tri Endressin kerrotaan sanoneen: "hän ei ole (asioista) samaa mieltä meidän kanssamme, eikä siitä, mitä me teemme."

Kaiken tämän perusteella näyttää siis siltä, että se paljon ylistetty canadalaisten "akateeminen vapaus" koskee vain pennin nakkia. Yliopistojen professorit ja opiskelijat voivat tämän katsontakannan perusteella olla "eri mieltä" esim siitä, pitäisikö luentojen alkaman kello 9 aamulla, kuten yliopiston johto haluaa, tai kello 8.45 kuten mahdollisesti opiskelijat ja professorit haluaisivat. Sellaisista asioista voidaan väitellä ja puhua rajattomasti, jotta voidaan puhua "akateemisesta vapaudesta."

Mutta jos joku professori on eri mieltä jostakin perustavaa laatua olevasta kysymyksestä, kuten esimerkiksi suhtautumisesta Israelin ja Yhdysvaltain hyökkäyssotaan, silloin loppuu "akateeminen vapaus" alkuunsa!

Mainittakoon, että uutistietojen mukaan mainitun yliopiston opiskelijat sanovat olevansa erittäin tyytyväisiä niihin luentoihin, mitä tri Haggar on heille pitänyt ja ovat uhanneet boikottaa luentotunteja, jos tri Haggarin erottaminen kaikesta huolimatta toteutetaan.

Itse tri Haggar sanoo, että kysymys ei ole siitä, onko hänellä vääriä ajatuksia" tai ei, vaan canadalaisten oppilaitostojen akateemisesta vapaudesta. Tässä mielessä tri Haggar on vedonnut asiasta Canadan yliopistojen opettajain yhdistykseen (Canadian Association of University Teachers) jonka erikoiskomitea tulee tutkimaan tätä asiaa.

Me puolestamme yhdymme niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka toivovat ja vaativat, että Canadan oppilaitosten akateemisen vapauden tulee olla jotakin syvällisempää kuin varjokuvaleikkiä ja että tri Haggarin eroittamismääräys peruutetaan samalla kun mainitun päätöksen tekijöille annetaan asianomaiset nuhteet fasistisista ajatuksen kontrollia lähentelevistä katsannoistaan.

Lain "puolueettomuutta"

Torontolaisessa poliisioikeudessa havaittiin viime viikolla ruokatavarain ketjukauppa Knob Hill Farms Limited syyllistyneeksi painojen ja laatu lajittelun vääristelyyn.

Maakunnalliset tarkastajat olivat löytäneet (liikkeestä) 200 perunasäkkiä, joissa kaikissa oli "10 paunaa nettopaino", merkintä mutta ne olivat kuitenkin viisi unssia alapainoisia.

Samasta kaupasta ja samana päivänä tarkastajat löysivät neljännestonnia omenia, joissa oli "fancy grade" laatumerkki, mutta ne olivatkin kuitenkin laatuomenalajia huonompia.

Hallituksen tarkastajat todistivat, että tämä oli ensimmäinen syytös mainittua kauppaa vastaan, mutta toinen syytös asianomaista yhtiötä vastaan. Tarkastajat huomioivat oikeudessa myös sen, että hallituksen maatalousministeriö oli lähettänyt tälle yhtiölle kirjeen, missä mainittiin mädännäisyyden määrä yhtiön joidenkin tuotteiden joukossa.

Näistä rikkomuksista Knob Hill Farms Limited sai $35.00 sakon.

Samana päivänä viiden lapsen äiti, leskirouva Ellen Collins tunnusti syyllistyneensä veikkauksien vastaanottoon puhelimitse. Poliisit olivat löytäneet muistiinpanopapereita jotka osoittivat, että nainen oli ottanut sinä päivänä vastaan $26,00 arvosta veikauksia.

Tästä rikkomuksesta mrs Collins sai kaikkiaan $100.00 sakon.

Presidentti Kekkonen:

Sotamme eivät olleet tarpeellisia eivätkä välttämättömiä

Helsinki. — Puhuessaan Hämeenlinnassa järjestetyssä kansalaisjuhlassa tasavallan presidentti Urho Kekkonen kiinnitti huomiota kahteen tärkeään ongelmaan: kysymykseen Suomen neljännesvuosisata sitten käymien sotien väistämättömyydestä ja välttämättömyydestä sekä kysymykseen hänen kolmannesta presidenttiehdokkuudestaan ja demokraattisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa.

— Arvostellessaan sotien edellistä ulkopolitiikkaamme Paasikivi oli sitä mieltä, että sotamme eivät olleet tarpeellisia eivätkä sodan uhrit. Olen Paasikiven kannalla, lausui presidentti Kekkonen edellisestä kysymyksestä.

— Demokratiaa on yhä pakko puolustaa valppaasti . . . Olen halukas presidenttinä käymään puolustustaistelua, tahdon empimättä turvata ja lisätä niiden laajojen kansankerrosten poliittista ja yhteiskunnallista osallisuutta, jotka ovat olleet verrattain osattomia sosiaalisesta turvasta ja sivistyksen antimista, totesi presidentti Kekkonen jälkimmäisestä ongelmasta.

Julkaisemme seuraavassa tasavallan presidentin puheen hieman lyhennettynä.

Kun Paasikivi marraskuussa 1944 tuli pääministeriksi ja joutui vastaamaan Suomen ulkopolitiikasta menetetyn sodan jälkeen, hän saattoi lähteä samoista pyrkimyksistä, jotka olivat olleet suuntaa määräävinä hänen vanhasuomalaisessa kautenaan. Suomen ulkopolitiikassa on kaikkea hallitsevana suhde Neuvostoliittoon. Ulkopolitiikka kulkee sisäpolitiikan edellä. Meidän täytyy saada Neuvostoliitto vakuutetuksi koko Suomen kansan vilpittömästä pyrkimyksestä pysyväisiin ystävällisiin suhteisiin sekä luottamuksellisiin, rauhallisiin yhteistyöhön maittemme välillä.

Kun olen selaillut Paasikiven puhekokoelmaa, on huomioni kiintynyt hänen puheeseensa sanomalehdistön tiedotustilaisuudessa 11. 2. 1946. Paasikivi sanoo havainneensa maan yleisen mielipiteen jatkuvasti olevan sillä kannalla, että sodanaikainen politiikkamme on ollut oikea, ainoa mahdollinen, eikä mitään erehdyksiä ole politiikassa tehty. Tähän vastaa Paasikivi:

"Tämä väite ja kanta on minun mielestäni jotenkin rohkea sen jälkeen kun on nähty, mihin maa on joutunut. Ja historiassa tuskin tapaa sellaisia, että erinomaisen vaikeiden monimutkaisten ja järkyttävien tapahtumien jälkeen, joista tulos on ollut huono, poliittinen johto voi sanoa: ei ole missään kohdin erehdytty, kaikki on ollut oikein ja hyvin."

KYSYMYS SOTIEMME VÄLTTÄMÄTTÖMYYDESTÄ

Tällä Paasikiven mielipiteellä on yllättävää ajankohtaisuutta tänään, kun äärioikeiston taholta on jatkuvasti esitetty mielipiteitä, että sotamme ovat olleet väistämättömiä. Näillä väitteillähän kokoomuspuolue katsoi tarkoituksenmukaiseksi aloittaa presidentinvaalitaistelun kesällä 1967. Kokoomuspuolueen entinen puheenjohtaja Paasikivi oli nämä väitteet vuonna 1946 torjunut.

Tarkastelkaamme aluksi sotiemme välttämättömyyttä. Puheessaan 11. helmikuuta 1946 Paasikivi esitti käsityksenään, että talvisotamme ei ollut väistämätön, se olisi voitu ja se olisi pitänyt välttää. Meidän olisi pitänyt syksyllä 1939 myöntyä tiettyihin Neuvostoliiton vaatimuksiin, sanoi Paasikivi ja jatkoi: **"Se olisi ollut valtioviisautta, mutta sitä meillä ei ollut eikä sitä ollut myöskään minulla. Minä sen vuoksi nöyrästi tunnustan, että olen ollut mukana näissä poliittisissa virheissä, jotka osoittivat kaukonäköisyyden puutetta. Ulkopolitiikka ei ole niinkään helppo taito."**

Tämä oli Paasikiven kanta. Pj. Virkkusen kanta taas on: että talvisota oli väistämätön. Siinä ovat Paasikivi ja Virkkunen vastakkain. Olen sanonut, että minä en tiedä, kumpi heistä on oikeassa, mutta en silti väitä, että pj. Virkkunen on väärässä. Tämä siis koskee sotiemme väistämättömyyttä.

Mutta jäljelle jää vielä pj Virkkusen käsitys, että sotamme ovat olleet a) tarpeellisia ja b) välttämättömät. Olen ilmoittanut olevani toista mieltä pj. Virkkusen kanssa. Näillä toisistaan jyrkästi poikkeavilla kannanotoilla on tänään ajankohtaista merkitystä.

Sota on niin kauhistuttava asia, että sellaiseen filosofiaan, joka pitää sotaa tarpeellisena, vain harvoin näkee yhdyttävän. Yhtä vähän sotamme ovat olleet välttämättömiä, siis sellaisia, että kansamme olisi ollut jotakin vailla, jollei sotia olisi ollut.

VIRKKUNEN EI TARKISTANUT KANTAANSA

Messuhallin puheessani oletin, että pj. Virkkusella oli tapahtunut erehdys, lapsus, kun hän on esittänyt mielipiteenään, että sotamme ovat olleet tarpeellisia ja välttämättömiä. Tarjosin hänelle tilaisuuden tarkistaa käsityksiään. Koetin osoittaa hänelle, että hän ei ollut voinut ajatella ajatustaan loppuun, sillä sen joka pitää sotiamme tarpeellisina

(Jatkuu 3 sivulla)

Kirjeitä

UUDENVUODEN TERVEHDYS

On taas juhlittu joulu ja kaikki siihen kuuluvat pyhät. Iloa ja riemua on ollut yltäkylläisesti. Onhan se luonnollista, että ihminen, ja vallankin sellaiset, joilla ei ole varaa juhlia useammin, juhlivat jouluna sitä perusteellisemmin. Onhan jokaisella oikeus unohtaa puutteet ja raskaat velvollisuudet kerran vuodessa ja elää muutaman päivän huolettomasti, tuntea kerran vuodessa olevansa ihminen ihmisten joukossa.

Uusi vuosi on taas alussa ja siltä toivomme kaikkea hyvää osaksemme. Toivomme, että sodat loppuisivat ja että saisimme rauhassa tehdä työtä tämän maailman eteenpäin viemiseksi ja kehittämiseksi. Olisihan se kauniimpi katsella ehjänä ja hyvin järjestettynä, kuin murskattuna ja hävitettynä. Miksi tappaa siviili-ihmisiä ja lapsia sodassa? Lapsethan ovat maailman tulevaisuus. Eiväthän lapset ole loukanneet ketään.

Rauhan työ on siis tärkein tänäkin vuonna ja niin kauan kunnes rauha palautuu koko maailmaan. Sitten kun sodat ja riidat loppuisivat niin ihminen kohtaisi ihmisen ystävänä ja toverina, eikä pyssy kädessä tähtäysasennossa tiellä vastaan tullessa. Kun katselee tuota "tollotinta" niin sellaista tapahtuu kuvissa ja myös elämässä, vaikka ei sotia ja joukkomurhia ota huomioonkaan.

Uusi vuosi on alkanut kauniina. Täällä "robin" räkätteli jo jouluaamuna pihapuissa. Maa on valkoinen tänä aamuna mutta aurinko paistaa kirkkaasti. On ihana talviaamu.

Nyt koputtaa joku ovelle. Aukaisen oven, siellä seisoo mies ja pikkupoika. He keräävät rahaa jollekin lasten yhdistykselle. Täytän heidän pyyntönsä, he kiittävät kauniisti ja lähtevät, mies pikkupoikaa taluttaen, poika kantaen pulloa missä keräykset olivat.

Toivon onnellista uutta vuotta kaikille.

Elli Maria,
Nanaimo, B.C.

Neuvostoliiton aluksen pommittaminen Haiphongissa oli harkittu teko

Hanoi. — Neuvostoliittolaista kauppa-alusta 'Pereslavlj-Zalesskia' vastaan Haiphongissa tammikuun 4 päivänä kohdistettu hyökkäys oli harkittu ja huolellisesti valmistettu teko, sanotaan erityisen tutkijalautakunnan antamassa selonteossa, joka jaettiin lehdistölle Hanoissa eilen. Amerikkalaiset koneet suorittivat paikalle useita tiedustelulentoja ennen hyökkäykseen ryhtymistä. Hyökkäyksiä tapahtui usealta suunnalta, ja kun otetaan huomioon kirkas sää on mahdotonta olettaa, että kyseessä olisi erehtyminen kohteesta.

Lausunnossa todetaan edelleen, että hyökkäys 'Pereslavlj-Zalesskia' vastaan kuuluu osana suunnitelmaan, jonka tavoitteena on sotkea Vietnamin demokraattisen tasavallan ja muiden maiden väliset kaupankäyntiin liittyvät merenkulkuyhteydet.

Haiphongin tiheään asuttujen kaupunginosien pommitukset ja hyökkäys neuvostoliittolaisen aluksen kimppuun liittyvät Vietnamin sodan eskalaatioon ja merkitsevät myös haastetta maailman yleiselle mielipiteelle, joka tuomitsee voimakkaasti USA:n Vietnamia vastaan harjoittaman hyökkäystoiminnan, sanotaan lausunnossa, jossa vaaditaan Vietnamin demokraattisen tasavaltaan kohdistuvien pommitusten ja koko Vietnamin sodan lopettamista, USA:n ja sen liittolaisten poistamista Etelä-Vietnamista sekä Vietnamin itsemääräämisoikeuden kunnioittamista.

PUNAISEN MULLAN MAA

Niagaran putouksista puhutaan paljon, mutta pohjois-Argentiinassa sijaitsevat melkein kaksi kertaa suuremmat. Niitä ympäröivä värikäs luonto on vaikuttava: punainen multa ja melkein myrkynvihreä rehevä kasvisto. Vesiputouksissa veden väri vaihtelee melkein tunti tunnilta. Mutta ennen kuin olemme päässeet näin pitkälle olemme taivaltaneet 1200 kilometriä Buenos Airesista lentokoneella ja bussilla halki viidakon.

Misiones on Argentiinan trooppisin osavaltio, jonka eräänlaisena "käsivartena" työntyy Paraguayn ja Brasilian väliin. Lentokoneella pääsee alueen pääkaupunkiin Posadasiin, jonka puista lentoasemaa ympäröivät banaanipuut, kuuluisa punainen multa hehkuu voimakkaan vihreän vastakohtana ja vain muutaman metrin päässä alkaa aarniometsä. Tarkoituksemme on jatkaa bussilla pohjoiseen Eldorado-nimiseen kaupunkiin, joka sijaitsee käytännöllisesti katsoen viidakossa, ja sieltä edelleen kolmen valtakunnan rajalla sijaitseville Iguazun vesiputouksille.

Sankka kasvillisuus kuin seinä reunustaa aarniometsään raivattua tietä. Palmut ja puut ovat 20 ja 30 metrin korkuisia ja niitä peittävät tiheänä köynnökset ja muu alakasvillisuus. Viidakkoon voi nähdä korkeintaan metrin päähän.

SAN IGNACION RAUNIOT

Hyvä päällystetty tie loppuu pieneen San Ignacion kylään, jossa on parituhatta asukasta. Tämä on kuitenkin historiallinen paikka, sillä aarniometsän keskellä ovat vanhan San Ignacion luostarin rauniot Jesuiittapapit tulivat näille seuduille 400 vuotta sitten ja onnistuivat saamaan valtaansa paikalliset guarani-intiaanit perustaen heidän keskuuteensa veljeskunnan, joka työskenteli yerba mate nimisen kasvin tuotannossa. Veljeskunnasta on muistona vain rauniot. Valtavista kivijärkäleistä oli rakennettu luostarit, pihat, kirkot sekä jesuiittojen ja intiaanien kammiot. Viidakko valtaa raunioita yhä enemmän raivaustyöstä huolimatta.

Jesuiittojen kerrotaan saaneen intiaanit valtaansa pelon avulla. He käyttivät taikatemppuja ja muita maagisia esityksiä. Vieläkin on jäljellä onttoja patsaita, joihin munkki piiloutui puhumaan intiaaneille alkuasukkaiden kielellä. Jesuiittojen onnistui alistaa intiaanit siinä määrin, että he soittamalla eri tavalla kelloja saivat intiaanit nousemaan aamulla, menemään työhön, hartauteen jne.

Nykyään rauniot ovat turistikohteena, ja sinne johtavan polun varrella on kioski, jossa myydään — coca-colaa. Näiden raunioiden lisäksi löytyy muitakin samalta aikakaudelta, mutta ne ovat unohtuneet viidakon sisään.

VIIDAKKOTIE

Multatie kiemurtelee viidakon halki. Silloin tällöin tapaa pieniä kyliä, joiden kirkkailla väreillä maalatut puutalot ovat pölyttyneet punaisesta mullasta. Kaikki nämä kylät ovat eurooppalaisten siirtolaisten perustamia. Siellä tapaa myös suomalaisen yhteisön, vajaat kaksikymmentä perhettä viidakon kätkössä erillään muista. Tummien intiaanien parissa on hämästyttävää nähdä pellavapäitä ja sinisilmiä.

Tuhansien tropiikin lintujen ääntely kantautuu korviimme auton pysähdyttyä. Tien varrella kulkee jalan yerba-viljelyksillä työskenteleviä, joilla on selkäpuolella vyön alle pistettynä paljaana loistava "machete" — valtava litteä viidakkoveitsi. Melkein kaikki ovat intiaanien ja espanjalaisten sekoitusta. He tuntevat hyvin seudun, sillä heidän työnsä vaatii viidakkoon tunkeutumista. Nämä miehet tietävät, mistä saa vettä, samoin he tuntevat myrkylliset kasvit ja pedon askeleista onko kyseessä puuma vai tiikeri.

ELDORADO — YHDEN KADUN KAUPUNKI

Punainen aurinko laskee näillä alueilla nopeasti ja melkeinpä silmänräpäyksessä on musta yö. Auton lyhdyt leikkaavat valokiilan pimeyteen, ja aarniometsä on täyttynyt pienistä valopilkuista — tropiikin valohyönteisistä.

Tie nousee, laskee ja kiemurtelee pimeydessä ja yhtäkkiä saavutaan kaupunkiin, jossa on asfalttikatu, kaasulyhdyt ja kirkkaasti valaistut näyteikkunat. Tämä on Eldorado, 20,000 asukkaan kaupunki, jossa on vain yksi katu mutta sitä pitempi — 45 kilometriä. Asunnot sijaitsevat kadun molemmin puolin. Osoitenumeroita ei ole. Jos tiedustelet elokuvateatteri Cine Eldoradoa, sanotaan, että se sijaitsee toisella kilometrillä.

Tarina ketoo erään saksalaisen perustaneen kaupungin vuonna 1919. Argentiinan löytämisen ja valtaamisen aikoina espanjalaiset ja portugalilaiset nimittivät Eldoradoksi erästä inkojen kullasta rakentamaa kaupunkia. Espanjalaiset etsivät tarukaupunkia, mutta eivät löytäneet. Tarinan muistoksi annettiin tälle kaupungille nimi Eldorado.

IGUAZON PUTOUKSET

Vielä on edessä 115 kilometriä aarniometsää ennen kuin pääsemme määrän päähän — Iguazun vesiputouksille, joita nimitetään erääksi mallamme taipaleella. Ihmiskätten Maisema on nyt villimpi, viidakko suljetumpi kuin aikaisemmin kulkemallame taipaleella. Ihmiskätten työtä ei juuri näy. Virrat täytyy ylittää heikkoja puusiltoja pitkin. Kuumuus tulee yhä rasittavammaksi. Ilma on suorastaan sakeana kahden kämmenen kokoisia värikkäitä perhosia. Niitä on miljoonittain ja niitä murskautuu automme tuulilasia vasten. Yhtenään täytyy pysähtyä ja puhdistaa tuulilasi niiden jätteistä. Auton äänen hiljennettyä korva aistii viidakon äänet, huumaavan lintujen laulun ja uteliaitten pikku apinoitten melun ja mekastuksen.

Iguazin kansallispuisto eroaa muusta viidakosta vain siinä, että siellä täällä on metsänvartijain mökkejä. Erään edustalla makaa tiikeri rauhallisena. Iguazun satamassa käy vuosittain paljon kansainvälisiä turisteja. Hotelli on keidas paahtavan matkan jälkeen. Suiskussa huomaa, ettei vain multa ole täällä punaista vaan vesikin.

(Jatkuu sivulla 3)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Maria Rauhala, Waters Township, Ont., täyttää keskiviikkona, tammikuun 17 päivänä 79 vuotta.

Nick Grundsten, "Pikku-Penage" (Whitefish), Ont., täyttää keskiviikkona, tammikuun 17 pnä 77 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

TERVEISIÄ LASARETISTA

Toisin kuin naiset, ainakin vanhemman polven miehet ovat miltei poikkeuksetta joskus saaneet havaita, miltä tuntuu se kun on paiseita tai joitakin muita pahempia näppylöitä kehossa. Ja yhteistä kaikille tällaisille tapauksille on se, että olkoon paise tai "näppylä" sääressä, nenän päässä tai jossakin siinä välimaissa, niin aina tulee mieleen että kun "sen pitikin tulla juuri tuohon paikkaan".

Samoin myös eräät täkäläiset sairaalapotilaat valittivat vuoden vaihteessa "että kun pitikin sairastua juuri joulu- ja uudenvuoden pyhien ajaksi."

Mikäli taas on puhe allekirjoittaneesta, niin sairaustapaus on aina pahasta", mutta vuodenvaihteen pyhien aika on sentään joutavinta aikaa lakanain välissä loikoilemiseen.

Varsinainen "juhlatunnelma' ei siis ollut potilaiden kohdalta pyhien aikana kehuttavan korkealla. Mutta ihminen on ehkä kaikkein mukautuvaisin eläin tällä Planeetalla. Hän löytää pientä ilon ja piristyksen aihetta vaikeimmissakin olosuhteissa.

Niinpä eräs naapurimme kertoi sairaalassa ollessaan nähneensä unen, että hän kouli. Järjestyneenä työläisenä sekä lehtemme Vapauden lukijana hän lensi luonnollisesti kuolemansa jälkeen suoraan taivaan portille, missä oli itse Pyhä Pietari häntä vastaanottamassa. Ensimmäiseksi työkseen oli Pietari kysynyt naapuriltamme, että "mitä kansallisuutta sinä olet?"

Saatuaan uudelta tulokkaalta hieman omahyväisyyttä heijastaneen vastauksen, että "suomalainenpa tietenkin", Pietari puisti surullisesti päätään ja sanoi: "Ei tänne kannata yhtä miestä varten saunaa rakentaa. Mene vaan sinne missä ovat toisetkin suomalaiset."

Toisena esimerkkinä voidaan mainita "uuden vuoden juhlan" järjestely sairaalassa.

Itse "näyttämölle asetus" oli mainio. Yhtäällä sieviä, kauniita ja näppäriä sairaanhoitajattaria ja toisaalla koko osasto keski-iän ylittäneitä sydän- tai hengityselin potilaita.

Suurin osa potilaista oli vuoteen omana, kuten oli allekirjoittanutkin, mutta osa oli jo jalkeilla, "harjoittelemassa kävelyä kotiin pääsyä varten", kuten he selittivät.

Juuri nämä miespuoliset toipilaat olivat valmiina uudenvuoden aattojuhlan järjestämiseen. Puheista päättäen illan "pääohjelmana" olisi tyttöjen (sairaanhoitajattarien) "tanssiesitys", mihin kuului esityksiä minihameissa, hulahameissa ja ehkä ilmankin hameita.

Mutta kun "kaikki oli valmiina" ja ilta saapui, niin sairaalan johto laski mahdollisimman paljon työläisiään lomalle niin, että loput sairaanhoitajattaret saivat tehdä työtä juoksujalassa. Siihen siis päättyi se paljon puhuttu "uudenvuoden tanssijuhla".

Mahdollisesti joku sanoo nyt, että se oli turhaa huulenheittoa niiltä toipilasukoilta. Allekirjoittanut on kuitenkin vähän eri mieltä. "Järjestäessään" sitä hienoa uudenvuoden juhlaa, näillä toipilailla oli mielenkiintoista keskustelun aihetta ja niin meni heiltä iltapäivä hauskasti jutellen ja sellainen piristää sairasta.

Nyt voi joku kysyä, että miksi oli lehdessä aluksi mm. ilmoitus, että allekirjoittanut "ei voi ottaa vastaan vieraita?"

Vastaus tähän on kaiketi annettava vähän kiertoteitse. Allekirjoittaneen yhtenä huvina on tapa näriä puusta jonkinlaisia vehkeitä ja vekottimia ja eräällä hyvällä puumies-ystävällä on tapana sanoa jonkun uuden närityn vekottimemme nähtyään, että "kyllä se toimittajan tekemäksi kelpaa".

Niin taitaa olla myös sairauden kanssa, että toimittajapoloinen on siinäkin vähän poikkeusasemassa?

Vakavasti puhuen on tiedusteluihin vastattava näin yleisesti kun yksityiskirjeitten lähetys varmaan taas myöhästyy, että allekirjoittaneen kimppuun hyökkäsi yhteisin voimin sekä "uusi" flunssa että vanha astma, eli hengenahdistus. Ensinmainittu piti kolmisen vuorokautta kuumetta 105 asteessa ja siitäkin yli jälkimmäinen huolehtiessa siitä, ettei makaamisesta tullut mitään, nukkumisesta puhumattakaan.

Tässä tilanteessa lehtipajamme hyvät ihmiset katsoivat, että parasta on antaa ukkorähjälle kaikki mahdollinen lepo ja siksi tuli se "visiittikielto".

Muuten on sanottu, että lääkärit ja sairaanhoitajattaret pitivät allekirjoittaneesta erinomaisen hyvän huolen. Pyhienkin aikana, jolloin sairaanhoitajia oli vähän ja heillä paljon työtä, heiltä tuli aina tarvittaessa apua ja sitä apua tarvittiinkin silloin melko usein.

Juokaamme siis ennenkaikkea hyvien sairaanhoitajattarien malja.

Lopuksi on kaiketi meidän yhteisesti esitettävä suurkiitos Edwinille, Matille, Irjalle Rauhalle ja Lyylille siitä, että he hyvin vaikeissa olosuhteissa huolehtivat Vapauden jatkuvasta ilmestymisestä tämän kolmen viikon aikana.

Ja mitä taas allekirjoittaneeseen tulee, niin terveys on nyt taas tyydyttävässä kunnossa. Miltei kukkopojan tavoin olemme valmiina kohtamaan vaikka koko maailman.

Mutta toisin kuin nuori kukkopoika, olemme ihmisenä tietoinen yksilön vähäpätöisyydestä kokonaisuuteen verrattuna, ja siitä, että yhteistoiminnassa on voimamme perusta, toimittaessa hyvien tavoitteiden saavuttamiseksi — lukeutuen siihen Vapaus-lehden lujittaminen ja edistäminen.

Tässä mielessä, terveisiä lasaretista. — Känsäkoura.

Urheilua

Omaperäisyys, taituruus ja rohkeus eri kastiin

Helsinki. — Miesten taitovoimistelussa ei enää saa 9.7 pistettä korkeampaa tulosta, ellei ole osoittanut joko erityistä omaperäisyyttä, taituruutta tai rohkeutta.

Tällaisia suunnitelmia on Kansainvälisellä Voimisteluliitolla ja asioita käsitellään lähipäivinä Luxemburgissa, jonne eilen matkusti SVL:n toiminnanjohtaja Tuomo Jalantie.

— Omaperäisyyden arvostamisella halutaan nostaa niitä miehiä, jotka tuovat mukaan uusia liikkeitä, taituruudella vanhojen tunnettujen liikkeitten tekoa erityisellä hienostuneisuudella ja rohkeuden korostamisella pyritään uudenlaisten ja taitoa vaativampien alastulojen kehittämiseen, mainitsi Jalantie, joka piti uutta järjestelmää hyvänä.

EI UUSINTOJA

Myös muita muutoksia on taitovoimisteluun tullut. Pakollisissa ei enää sallita uusintoja, jotka lyhentävät kilpailuaikaa ja antaa varmoille etusijan. Arvostelijoiden pisteerot eivät saa enää olla niin suuret kuin ennen — se taas saattaa lisätä tuomarineuvottelujen määrää.

VIISI MAAOTTELUA

Voimistelussa on täksi vuodeksi sovittu viisi varmaa maaottelua: Ne ovat seuraavat:

16—17.	3 1968	Norja—Suomi Norjassa
20—21.	4 1968	Suomi—N-liitto Suomessa
25—26.	5 1968	Suomi—Ruotsi Kotkassa
8	1968	Ruotsi—Suomi Ruotsissa
7— 8.	9 1968	Suomi—Norja Suomessa

Tatjana Sidorova N-liiton uusi tähti

Alma Ata. — Neuvostoliiton Tatjana Sidorova jäi vain kymmenekseen Inga Artamanovan vuodelta 1962 peräisin olevasta naisten 500 metrin ME-ajasta voittaessaan matkan ajassa 45,0 Alma Atassa järjestetyissä naisten pikaluistelukilpailuissa.

Erinomainen oli myös Ljudmila Titovan voittoaika 1.33.1 1,000 metrillä.

SIDOROVAN ME 44,5

Alma Ata. — Neuvostoliiton Tatjana Sidorova teki 500 metrin luistelussa naisten uuden maailmanennätyksen Alma Atassa jatkuneissa luistelukilpailuissa taittamalla matkan aikaan 44.5. Aiempi ennätys 44.9 oli ollut voimassa jo lähes kuusi vuotta sillä Inga Artamanova luisteli sen vuonna 1962.

Kalevi Laurila SM 3 kympin hiihdossa

Helsinki. — Perjantaina alkavaksi määrättyjä Suomen hiihtomestaruuskilpailuja, jotka ovat samalla olympialaisten karsintakilpailut, oli kovien pakkasten vuoksi siirrettävä parilla päivällä.

Saadun tiedon mukaan oli 30 kmn voittajan pallille Liperissa noussut Kalevi Laurila, jonka voittoaika oli 1.45.51. Toiseksi tuli Aulis Hiitonen ajalla 1.47.27; kolmanneksi Martti Määttä ajalla 1.49.35. Neljänneksi sijoittui Eino Huhtala ja viidenneksi Kalle Mäkinen.

Naisten SM-luistelussa voitti 500 metrin matkan Arja Kantola, ajalla 49,2. Toiseksi tuli Kaija Mustonen 49,3, kolmanneksi Kaija Liisa Keskivitikka ja Paula Halonen ajalla 49,4.

Naisten 1500 metrin matkan voitti Kaija Mustonen ajalla 2.32,2, toiseksi tuli Kaija Liisa Keskivitikka 2.34,6 ja kolmanneksi Marja Kantola 2.38.

Punaisen mullan maa

(Jatkoa 2 sivulta)

Kaupungin satama sijaitsee Paranajoen rannalla. Täältä näkyvät sekä Paraguayn että Brasiliaan rannat. Olemme kolmen valtakunnan risteyksessä. Entiset natsit voivat täällä puikkelehtia nopeasti valtiosta toiseen ja välttää kiinnijoutumisen, jos heidät on keksitty jossakin Etelä-Amerikan maassa.

Ja siinä ne vihdoin ovat — Iguazun putoukset, joiden kumun olemme kuulleet jo kaukaa. Näky on todella myikstävä nkaumis — majesteetillinen, mitkään sanat eivät pysty kuvaamaan sitä.

Iguazussa on 275 putousta, joista suurimmat 80 metrin korkuisia. Suurin on nimeltään Paholaisen kurkku. Opas kertoo erään viollistin polvistuneen tämän näyn edessä ja itkeneen ääneen.

Putouksia voi katsella alhaalta ja ylhäältä. Putousten alla kylpevät pääskyset lentäen vesipisaroissa ja siellä kasvaa ihmeellisiä kukkia mm. orkideoita. Ylös kiipeäminen ei ole mikään leikin asia tällaisessa kuumuudessa. Mutta putouksen yläpuolella huojuvilla köysisilloilla onkin sitten raikkaampaa. Nämä sillat tuntuvat hengenvaarallisilta, ja päätä huimaa kun katsoo alas, missä vesi kuohuu 70—80 metrin syvyydessä. Pauhaava vesi ympäröi meitä myös sivuilla ja jopa ylhäälläkin. Tuntuu kuin valtava pauhu ja veden alaspäin virtaava voima väkisin tempaisi mukaansa.

Haluamme saada putouksista täydellisen kuvan ja siksi matkustamme moottoriveneellä Brasilian puolelle, missä on eräänlainen näköalaparveke. Huokaamme ja ihastelemme sielläkin näkyä. Mutta meillä on on jo kiire lentää takaisin, sillä sade uhkaa. Ja se muutta alueen liejuksi, johon jäämme kiinni viikkokausiksi, ellemme pääse ajoissa pois. Siksi heitämme nopeat jäähyväiset punaisen mullan maalle.

Ana Argüeye.

Grenoblen kaupunginjohtaja:

Sotatoimet lopetettava olympiakisojen ajaksi

Grenoble. — Grenoblen kaupunginjohtaja Hubert Dubedout esitti viime viikolla vetoomuksen kaikkien sotatoimien lopettamiseksi maapallolla talviolympialaisten ajaksi.

Antiikin aikoina noudattivat kaikki taistelijat olympiakisojen ajan "pyhää välirauhaa". Sotatoimien lopettaminen oli siten olympiaihanteen erottamaton osa, sanotaan Dubedoutin vetoomuksessa. Tämän vuoksi "valkoisten olympialaisten" kaupunki esittää hartaan kehotuksen lopettaa taistelutoimet vuoden 1968 talviolympialaisten ajaksi. Olympiakaupunki toivoo kiihkeästi että kaikki aseellisiin konflikteihin osallistuvat hallitukset ja järjestöt kuulisivat tämän vetoomuksen.

Grenoblen kaupunginjohtaja kehotti kaikkien maiden ihmisiä, joita tämä vetoomus koskettaa, ilmaisemaan solidaarisuutensa olympiaaselepoa kohtaan.

Sotamme eivät olleet tarpeellisia . . .

(Jatkoa 2 sivulta)

ja välttämättöminä, täytyy silloin pitää tarpeellisena myös 85,500 kaatunutta, orpoja, leskiä, invalideja jne. Tätä tilaisuutta erehdyksen korjaamiseen pj Virkkunen ei kuitenkaan ole käyttänyt hyväkseen. Päinvastoin hän ylimielisesti on väittänyt arvottomaksi jopa rienaavaksi esittämääni johtopäätöstä, että myös sodan uhrit on pidettävä mielessä, jos katsoo sotaa tarpeelliseksi. Ei se ollut rienaavaa, sillä logiikka ei ole rienaavaa.

Arvostellessaan sotien edellistä ulkopolitiikkaamme Paasikivi oli sitä mieltä, että sotamme eivät olleet tarpeellisia, eivätkä sodan uhrit. Olen Paasikiven kannalla.

Etsiessään todisteita sotiemme tarpeellisuudelle pj. Virkkunen on sanonut, että minäkin olen ollut v. 1940 samalla kannalla kuin hän nyt. Ei se seikka suinkaan tee hänen nykyistä kantaansa yhtään oikeutetummaksi. Olen aikoja sitten omasta aloitteestani ja monessa yhteydessä myöntänyt, että olin talvisodan aikana väärässä, mutta kannnanottoni ei onneksi tuottanut maalle vahinkoa. Voin todistaa edellä lainaamani Paasikiven sanat: "Minä sen vuoksi nöyrästi tunnustan, että olen ollut mukana näissä kohtalokkaissa poliittisissa virheissä, jotka osoittivat kaukonäköisyyden puutetta." Mutta eihän pj. Virkkusen tarvitse nyt olla väärässä sen vuoksi, että minä olin 27 vuotta sitten väärässä.

KOLMANNEN KERRAN

Jyväskylässä äskettäin pitämässäni puheessa väitin, että presidenttinä olo ei anna henkilölle mitään etumatkaa, koska jos joku tottuu presidenttiin, niin yhtä varmasti moni kyllästyy häneen. En silloin tiennyt, että käsitystäni vahvistava kirjoitus oli jo painossa. Tarkoitan tamperelaisen intellektuellin eräässä viikkolehdessä kirjoittamaa artikkelia, jossa hän kertoo, että hän ei voi antaa kannatustaan enää Kekkoselle, vaikka on ajattelultaan kekkoslainen. Hän sanoo poliittiseen ihanteeseensa kuuluvan "lähes kaikki siitä, mikä on persoonallisesti ominaista Urho Kaleva Kekkosessa." Mutta siitä huolimatta kolmatta kertaa ei.

Pahin seikka on siis tuo kolmas kerta. Kahdeksantoista vuotta korkeimmassa luottamustoimessa on kirjoittajan mukaan poliittisen liikkumattomuuden merkki, saamattomien puolueitten ja kyvyttömän yhteiskunnan antautumista ylivoimaisen yksityisen poliitikon edessä. Tämän syytöksen osalta syyllisiä ovat ennen muita "passiiviset sosialistimme ja dynaamiset konservatiivimme".

Toiseksi tuo "hämmästynyt puheenvuoro" väittää, että nykytilanteessa "Urho Kekkonen on puolustustaistelija". Ne jotka valitsevat saman miehen presidentiksi kolmannen kerran, kääntyvät kehitystä vastaan, liikettä ja muutoksia vastaan, sitä demokratiaa ja tasavaltalaista mieltä vastaan, jota Urho Kekkonen on ennen edustanut.

Kolmanneksi tamperelaisen älymystön edustaja ei suostu ottamaan vakavasti vastaehdokkaita. Maa tarvitsee hänen mielestään presidentin, ei pankinjohtajaa, ei "antolainauksen sulkumiestä". Maa tarvitsee vaihtoehtoja, demokratia merkitsee muuttuvien ratkaisumallien järjestelmää. Demokraattista mieltä ei loukkaa kolmas kerta sinänsä: Loukkaus on siinä, ettei maalla ole vaihtoehtoja ole."

DEMOKRATIAA ON YHÄ PUOLUSTETTAVA

Samat epäilykset kiusaavat, niin arvelen, useita niin sanotun toisen tasavallan kannattajia, varsinkin sitoutumattoman älymystön piirissä. Eikä ole pahasta, että epäilyksiä esitetään.

Minä epäilen puolestani, ettei yleistilanne ole niin valoisa kuin vaihtoehdon kaipaaja olettaa. Demokratiaa on yhä pakko puolustaa valppaasti. Kansainvälisen lamakauden aikana jää varsin vähän tilaa elinehtoja tasoittavalle uudistuspolitiikalle, sosiaaliset ristiriidat kärjistyvät. Tilaisuus on suotuisa lähinnä äärioikeistolaiselle liikkeelle, joka pyrkii niin meillä kuin muuallakin aikaisempien valtasuhteiden palauttamiseen.

Yliaikaisia, viivästyneitä asenteita ei ole suinkaan voitettu. Kun puhutaan jonkin elämänmuodon säilyttämisestä, sillä tarkoitetaan monesti jonkin aikaisemman vallanjaon palauttamista eli restauraatiota.

Jos hämmentynyt intellektuelli vaivautuu kysymään asiaa tamperelaisilta sosiologeilta, ikätovereiltaan, niin hän varmaan kuulee hämmästyttäviä seikkoja henkisten kahleiden ja autoritaaristen asenteiden voimasta. Äärioikeisto perustaa siihen voimaan henkisen hegemoniansa. Pitäisi kerran selvittää, ketkä omistavat meillä tiedotusvälineitten enemmistön. Yhteiskunnalliset valtasuhteet ovat aivan toiset kuin kansan poliittinen edustus näyttää osoittavan.

Tässä mielessä olen halukas presidenttinä käymään puolustustaistelua, tahdon empimättä turvata ja lisätä niiden laajojen kansankerrosten poliittista ja yhteiskunnallista osallisuutta, jotka ovat olleet verrattain osattomia sosiaalisesta turvasta ja sivistyksen antimista. Samalla pidän äärimmäisen tärkeänä että luovat voimat pääsevät kehittämään ja toteuttamaan uusia ratkaisuja ongelmiimme. Älymystöllä ei pitäisi tässäkään suhteessa olla alhetta epätietoisuuteen ja epäluuloon.

Edessä olevat vaalit ovat vaalitaistelun saaman luonteen vuoksi tulleet enemmän kuin saatoin aavistaa kahden peruskatsomuksen väliseksi linjanvedoksi. Toisella puolen on menneisyys, staattisuus, vanhoillisuus, taantumuksellisuus, toisella puolen on tulevaisuus, kehitys, vapaa mielisyys, uudistus. Menneisyyden vaunuissa ei pääse minnekään.

Sault Ste. Marien kuulumisia

Sault Ste. Marie. — No niin, nyt s'tä on täälläkin saatu tuntea tuota talven jäätävää kylmyyttä ja luntakin on tullut aina välillä niin, että on koh'a jo liikaakin. — Mutta silti nuo pojat samoilevat erämaajärvillä. Eikähän ole oikein ihmekään kun heillä nykyaikana on käytettävissään kaikenlaisia kulkuvälineitä joilla pääsee joutuin ja vaivatta pitkienkin matkoja jo. Kyllä nykyään tulee kaikki järvet ta:kastetuksi kun vain jääpeite ehtii varmaksi että u:kaltaa noilla lumikelkoilla ajella. Mutta vielä ne eivät ole varmoja ja aina varoitetaan menemästä ilman tarkastamista isommille järville, sillä tuo vahva lumentulo on estänyt jään vahvistumista.

Muuten kuulostaa, että noilla kalastajilla on ollut hyvää onnea. Kuuleman mukaan ovat tänä syksynä järkiään saaneet sallitun määrän kaloja reisuillaan, vaikka ne isommat ovatkin päässeet karkuun, kuten tavallista.

Täältä Floridaan talvea viettämään mennyt Heikki Karjalainen kuoli siellä tämänkuun 6 päivänä Lake Worth nimisessä paikassa ja tuotiin sieltä tänne haudattavaksi. Suremaan jäivät puolisonsa Ilona Karjalainen, 182 Huron St., ja tytär Ritva Kostello, North Bayssa, yksi sisko Suomessa ja laaja tuttavapiiri. Hautaus toimitettiin perjantaina 12 päivä tätä kuuta 1.30 ip. Greenwood hautausmaahan.

Tuo oli ikävä tapaus Ilonalle, hänen ensimmäinen miehensä kuoli Floridassa, joitain vuosia sitten. Näyttää siltä kuin nämä kylmän vyöhykkeen asukkaat eivät kaikki kestäisi lämpimän vyöhykkeen ilmastossa, se ei varmaankaan kaikille sovi.

* * *

Täältä Soossa on seurapelitilaisuus haalilla torstaina t.k. 25 pnä alkaen kello 7.30 illalla. Kaikki tervetulleita.

Piirsi S-nen.

Salaliitto Titoa vastaan Kambodshassa

Phnom Penh. — Prinssi Norodom Sihanouk tiedotti sunnuntaina tiiviistä turvallisuustoimenpiteistä koskien Jugoslavian presidentti Titon vierailua tällä viikolla. Aikaisemmin tuli ilmi salajuoni Jugoslavian päämiehen tappamiseksi ja Phnom Penhin "ilmaan lennättämiseksi".

Prinssi Sihanouk joka on Kambodzhan valtion päämies, sanoi sanomalehtikonferenssissa, että hän olisi Titon vierailua koko vierailun ajan ja että hän oli asettanut liikekannalle tuhansia miehiä sekä määrännyt armeijan ja poliisien olemaan valppaana.

Prinssi Sihanouk, joka ensin ilmoitti tästä salamurhajuonesta radiolähetyksessä perjantaina, sanoi sunnuntaina, että useita kiinalaisia, jotka asuvat Kambodzhassa oli vangittu salajuonen yhteydessä, joka, sanoi hän, oli järjestetty Kiinan subversiivisen verkoston taholta, jonka johtajasta ei vielä ollut tietoa.

Kolmesataa käsikranaattia ja 100 walkie-talkie radiota, kaikki USAn tuotteita, takavarikoitiin salajuoni tiedustelujen yhteydessä, sanoi prinssi. Hän lisäsi vielä että nuoret Red Khmers (Kambodzhan kommunistit) moottoripyörillään ajaen monena päivänä jakoivat subversiivisia lentolehtisiä.

Lentolehtisissä kehoitettiin kaikkia kambodzhialaisia osallistumaan yleiseen kapinaan ja protestoimaan Titon vierailua vastaan.

Menestystä ei ole vielä todistettu

Kapkaupunki. — Professori Christiaan Barnard, etelä-afrikkalainen lääkäri, joka on toimittanut kaksi sydänsiirtoleikkausta, sanoi Johannesburgissa sunnuntaina, jotta hän ei ajattele "että me olemme onnistuneet ihmisen sydämensiirrossa vielä." Hänen ensimmäinen potilaansa eli 18 päivää. Toinen sai uuden sydämensä tammikuun toisena päivänä ja jos ei mitään vastoinkäymisiä tule, hän voi päästä kotiin kahden viikon kuluttua.

Tri Barnard sanoi että potilaan on päästävä kotiin ja voitava elää normaalia elämää, jos leikkaus onnistuu.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa viime tiistaina kirjeenvaihdossa tiedotettiin keskusvirastosta, että helmikuu on suunniteltu jäsenryntäyskuukaudeksi kaikkialla Canadassa. Samalla tehtiin esityksiä muodosta yleisessä mielessä. Osaston kokous velvoitti valistuskomitean lähemmin sovittelemaan miten paikallisesti ja ympäristöllä voidaan parhaiten toimia. Asian tärkeyden vuoksi valittiin komitean avuksi yksi edustaja Aikamme naiset kerhon puolesta ja ja Järjestön aluekomiteasta.

* * *

Kalevalan juhlan järjestämistä ehdotetaan yhteiseksi kaikkien toisten suomalaisten ryhmien ja seurojen kanssa. Toiminnan edistäminen jätettiin aikaisemmin valitulle komiteallle.

Johtokuntien (osaston, kuoron ja v.- ja u.-seura Isku) yhteisenä suunnitelmana vahvistettiin, että kabarettitilaisuuksia tulevaisuudessa talven ajalla pidetään vain kerran kuukaudessa, että tilaa jää muille toiminnoille. Kaiku-kuoron kabaretti tulee tammikuun 27 pnä. Osasto järjestää helmikuun 17 pnä. Jne. Väliviikoilla seurapeli-iltoja järjestävät osasto, Aikamme naiset, kuoro, Echo orkesteri ja Isku. Naiskerhon taholta järjestetään perjantaina, tk. 19 pnä kello 7.30 illalla.

* * *

Kaikki elimet kehoitettiin tämän kuun ajalla suunnittelemaan talvikauden iltamien ja juhlien järjestämisen, jotta voidaan sovittaa kaikki toimintaohjelmaan ensi kuun alussa.

* * *

Osaston vuosikokous päätettiin sovittaa pidettäväksi helmikuun varsinaisen kuukausikokouksen yhteydessä. Ravintolan emännät lupasivat huolehtia leivos-kahvitarjoilusta vuosikokouksen yhteydessä. Valittiin kaksi tilintarkastajaa suorittamaan yleisrahastonhoitajan, huvi- ja ravintolakomitean, jäsenkirjurin, y.m. tilikirjain tarkastuksen kokoukseen mennessä.

* * *

Kuultiin äsken Vietnamissa vierailleen edustajan Rae Murphyn tulevan puhumaan Järvienpään Vietnamin raha-apukomitean järjestämässä tilaisuudessa kuun lopulla. Osaston edustaja komiteassa kehoitettiin toimintaan ja luvattiin tarvitsevaa apua.

* * *

Tammikuun ensimmäisellä viikolla ja ensimmäisen viikon vaihteessa vallinnut kylmyys, joka kaupungissa osoitti elohopean laskun 37 alapuolelle nollan. Sanotaan aiheuttaneen vesikaivojen jäätymisen ympäristön farmiseuduilla. Mutta viime viikolla tiistaina neljän tuuman lumen tulo ja loppuviikolla lauhkeampi ilma herätti toiveita, että kaivot sulavat ja pysyvät sulina. — ATH.

Herra nenä

Soragna, Italia. — Kahdeksankymmenvuotias eläkkeellä oleva teurastaja valittiin Soragnassa "suurten nenien kuninkaaksi 1968" yli 50 kanssakilpailijan joukosta. Livio Tencati, jonka nenän pituudeksi mitattiin virallisesti 7.2 cm ja leveydeksi 5 cm, kruunattiin juhlallisesti kaupungin keskustorilla valtavan paperisen nenäpatsaan alla. Jokavuotisen nenäkilpailun järjestää kaksi vuotta sitten perustettu kaupungin "nenäkerho".

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko, 90 Neville Park Bvld, Puhelin OX 1-6195, Toronto, Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio, 49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont. Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom, 58 McNairn Ave, Toronto 12, Ont. Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia, 592 Woodbine Ave. Apt. 18, Toronto 8, Ont. Puhelin 691-3477

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Don-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokous pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston säännöllinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivitte'y saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonilaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:

TULENKANTAJAT

303 SIVUA — HINTA SID. $5.95

Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla

Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina ja torstaina klo 7.30 illalla. Kaikki mukaan.

Sävelkuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron bingo Finnish-haalilla tammik. 18 pnä 7.30 ip.

Finnish haalin kirjasto on avoinna joka keskiviikko kello 7—8 illalla.

Kabaree-tanssit Finnish haalilla ensi lauantaina, t.k. 20 pnä. Tarjoilu alkaa klo 8 ip. ja tanssi klo 9 ip. Prom pojat soittavat.

Kabareetanssit ensi lauantaina

Ensi lauantaina on sitten ne hiukan mahtavat kabareetanssit Finnish haalilla. Prom-pojat pitävät huolen tanssimusiikista ja se jo yksistäänkin takaa hauskan illan sillä heitä huviikseen kuuntelee jos ei niinkuin sopisi tanssiminen. Vaikka voinpa melkein taata että tanssimaan sitä pyörähtää yksi niinkuin toinenkin kun nämä pojat vetävät haitareistaan oikein railakkaita ja mukaansa tempaavia säveliä.

Sisäänpääsy on ainoastaan $1.50 hengeltä ja siihen sisältyy maukkaat voileivät. Tanssimaan ruvetaan kello 9 ip. ja tarjoilu ja muu seurustelu alkaa kello 8 ip. Tervetuloa, sanovat haitariopettajat ja -oppilaat.

Ilma kylmää Sudburyssa

Lauantaina oli 14:sta peräkkäinen päivä kun ilman keskimääräinen lämpötila pysytteli nollan alapuolella. Nämä "alapuolella nollan" ilmat alkoivat jo uudenvuodenaattona, mutta viikon vaihteessa pakkanen vähän hellitti.

Lunta ei ole Sudburyn ympäristöllä niin paljon kuin viime talvena, ei ainakaan tähän mennessä, mutta pakkasta on ollut sitäkin enemmän.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

TALOUSTYÖLÄINEN täysi- tai osa-ajalla. Talo sijaitsee Marion kadulla, järven puolella kaupunkia. Lähemmin: puh. 673-3529. 11, 16.

MYYTÄVÄNÄ

1963 PONTIAC "STRATO CHIEF", 4-ovinen "Sedan", automaattinen vaihde, hyvässä kunnossa. Numerolaatat: 25159. Soucie-Salo Safety Ltd, puh. 674-8092, jälkeen 6, 673-0690.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Nainen syytteessä miehensä murhasta

44-vuotias Mina Wlasenko on syytettynä miehensä, 37-vuotiaan Mikolan murhasta.

Rauhan-tuomari Katherine Coates luki hänelle miestapposyytöksen sairaalassa jossa hän on hoidettavana luotivammasta.

Mikola Wlasenkoa oli ammuttu kaksi kertaa kotonaan Ontario kadun varrella ja hän kuoli silmänräpäyksessä.

Mrs. Wlasenko sai vamman rintaansa joka luoti oli ammuttu samalla pyssyllä.

Poliisivirkailijoilla ei vielä lauantaina ollut tietoa että milloin nainen joutuu oikeuteen.

Luita vain löytyi tulipalon jälkeen

Little Current. — Luut joita löytyi palopaikalta lauantaiaamun tulipalon jälkeen, arvellaan olevan eläkeläisen, joka oli jäänyt palavaan taloon.

Poliisit tutkivat asiaa voidakseen varmasti todeta jäännökset, jotka uskotaan olevan puolivälissä seitsemääkymmentä olevan Charles Ritchien.

Kaksikerroksinen puutalo paloi maantasalle ja mies asui yksin, sanoivat poliisit.

Sumua lähellä Copper Cliffiä; 10 autoa kolarissa

Vahva sumu sanottiin olevan syynä kolmeen auto-onnettomuuteen joihin joutui kaikkiaan 10 autoa perjantai-aamuna No. 17 tiellä lähellä Copper Cliffiä. Kaikki autot olivat matkalla itäänpäin, noin puoli yhdeksän aikaan aamulla.

Vahingot olivat yhteensä $3,235 ja yksi ajuri loukkaantui lievästi.

Kaikkiaan viisi autoa oli yhdessä näissä onnettomuuksista. Ajurit olivat Frank LeBreton, Lively; Lawson Faulkner, Sudbury; James Kivi, Louise township; Ahti Saarela, Denison township ja Thomas John Duff, Copper Cliff. Vahingot tästä arvellaan olevan noin $1,645.

Ei syyllinen, vaan mielisairas

Walter Charles Wilson, syytettynä 77-vuotiaan lesken mrs. Corinne Sauven murhasta, todettiin torstaina ei syylliseksi koska hän on mielisairas. Tuomion langetti Ontarion ylioikeuden valamiehistö.

Valamiehistö pohti asiaa tunnin ennen tuomion langettamista, johon päätökseen heitä ohjasi tuomari W. J. Henderson. Hän ohevoi tätä kokonaan miehistä valamiehistöä antamaan "syytlömän" lausunnon mielisairauden vuoksi, mutta sanoi, että heidän ei ole pakko tehdessä tämän ohjaustaan.

Wilson pidetään paikallisessa piirivankilassa siihen asti kunnes hänet siirretään Ontarion mielisairaalaan Penetangiin.

Pojan tila vieläkin hengenvaarallinen

8-vuotias poika jota auto löi keskiviikkoiltana no. 69 tiellä lähellä Algonquin Rd., on vielä tiedottomana ja hengenvaarallisessa tilassa Sudburyn General sairaalassa.

Christopher Suter, 458 Loach Rd:lla sai onnettomuudessa pääluun murtuman ja häneltä katkesi oikea säärilu.

Sudburyn maakuntapoliisien lausunnon mukaan poika astui pysähtyneen bussin takaa pohjoiseen päin matkaavan auton tielle ja auto veti häntä pitkän matkaa mukanaan.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA
HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja nykyteatterille, niin kuin muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan vaihteen teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Bingoa pelaamaan torstai-iltana

Kevätkauden ensimmäinen bingotilaisuus järjestetään Sävel-kuoron toimesta ja se on 18 pnä tammikuuta kello 7.30 illalla Finnish-haalilla. Kaikkia bingon ystäviä kehoitetaan tulemaan silloin haalille ja antamaan kannatuksensa kuorolaisten hommalle ja myös viettämään hupaisaa iltaa. Kuten entuudestaan tiedämme, ovat kuorolaiset aina hankkineet hyviä voittoja, ja luulen, että heillä on tälläkin kertaa "hihassa" jotain erikoista.

Siis tammikuun 18 pnä kaikki ovat tervetulleita koettamaan onneaan.

"Elinpankki" Eurooppaan

Englannissa suunnitellaan järjestelmää, jonka nojalla elinten siirto maasta toiseen kävisi mahdolliseksi. Järjestelmän työnimenä on "Eurotransplant" ja se nojautuu samalle periaatteelle jonka avulla jo nykyään saatetaan lähettää maasta toiseen harvinaisten veriryhmien verta. Järjestelmän suunnittelijat laativat parhaillaan eri elinten tyyppimääräyksiä, joiden avulla esim. sveitsiläinen potilas voisi saada oikean tyyppisen munuaisen Englannista. Englannissa on keksitty lisäksi menetelmä, jonka avulla munuaisia voidaan säilyttää 2 vuorokauden ajan.

Raaka-aineiden hinnat edelleen pohjatasolla

Raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitys oli viime vuonna jyrkkien vaihtelujen alaisena. Tämä ei kuitenkaan johtunut paikallisista sodista tai vakavista sodanuhista, vaan puhtaasti taloudellisista tekijöistä. Vuosi 1967 alkoi jo tutuksi käyneeltä alhaiselta yleistasolta laskusuuntaan. Tätä laskua jatkui aina Israelin arabimaihin kohdistamaan hyökkäykseen asti. Raaka-aineiden hintaindeksit nousivat tämän hyökkäyksen johdosta noin parin viikon ajaksi. Tämän jälkeen alkoi kuitenkin jyrkkä lasku. Financial Timesin suhdanneherkkien tavaroiden hintaindeksi putosi elokuussa jopa alimmalle tasolleen sitten vuoden 1962 marraskuun.

Vasta kun huhut punnan odotettavissa olevasta devalvoinnista vahvistuivat, kääntyi Financial Timesin indeksi nousuun. Painetta lisäsivät edelleen itse devalvoinnin toimeenpano sekä tämän jälkeen kaksi peräkkäin seurannutta kultaryntäysaaltoa ynnä epäluottamuksen kasvu dollarin arvon säilymistä kohtaan. Niinpä Financial Timesin suhdanneherkkien tavaroiden hintaindeksi nousi viime vuoden alun 82.94 pisteestä 84.08 pisteeseen eli 1.14 pistettä ja 1.4%, Amerikkalaisen Moodyn raaka-aineiden hintaindeksi laski viime vuoden aikana jopa 8.6 pistettä eli 2.3%. Poikkeuksen muodosti englantilaisen Reuterin raaka aineiden hintaindeksi, joka nousi peräti 81.2 pistettä eli vajaa 10 pros. Muutokset hintaindeksissa tapahtuivat pääasiassa marras- ja joulukuussa.

Useiden raaka-aineiden hinnat pysyivät suurimman osan vuotta sangen alhaisina — osittain saavutettiin useiden vuosien takaisia pohjanoteerauksia. Tämä oli välitöntä seurausta lännen johtavissa teollisuusmaissa todetusta taloudellisesta lamasta ja taantumasta. Financial Timesin mukaan hinnat eivät nouse läheskään punnan devalvoinnin edellyttämällä 16.7 prosentin suuruisella prosenttimäärällä. Reuterin indeksi vaikutti luonnottoman korkealta ja sen odotetaan tasaantuvan nopeasti "normaalille" tasolle. Kuluvana vuonna paljon riippuu siitä, millä tavalla ja kuinka pian lännen johtavat teollisuusmaat selviytyvät taloudellisista kriiseistään — mikäli tällaista selkenemistä tapahtuu kuluvana vuonna ollenkaan. Lähtökohta on kuitenkin mitä vaikein.

Kuparin hinta on ollut koko viime vuoden jyrkässä nousussa. Se ylitti jopa yli 600 punnan tonnilta joulukuussa. Tämä voimakas nousu johtui miltei yksinomaan USAssa heinäkuun puolivälissä amerikkalaisissa kaivoksissa puhjenneesta lakosta, mikä ei ole vieläkään kokonaan päättynyt. Muuten kuparin korkea hintataso on johtunut lakoista joko Sambian tai Chilen kuparikaivoksissa, jotka ovat avainasemassa kuparin maailmanviennissä. Kysynnän puute on pitänyt alhaalla tinan hintaa. Vasta viime vuonna kulutus ylitti tarjonnan useaan vuoteen. Lyijyn ja sinkin hintaan ovat vaikuttaneet myös USAn pitkäaikainen kuparilakko. Ennen punnan devalvointia sinkin hinta laski Englannissa 15%.

Tärkeän kuituraaka-aineen, sisalin hinta putosi kesällä myös kaikkien aikojen pohjatasoon ja elpyminen loppuvuodesta oli sangen hidasta. Villaa vaivasi ylituotanto ja supistunut kysyntä. Puuvilla säilytti sen sijaan hyvin asemansa, mikä johtui tarjonnan laskusta. Raakakumi saavutti viime vuonna 18 vuoden takaisen pohjatason. Tämä johtui halpahintaisten synteettisten aineiden tarjonnan kasvusta.

Kaakaon hinta on nousussa jo kolmatta vuotta, mikä on johtunut tarjonnan supistumisesta. Kahvisopimuksen johdosta ja tuotannon rajoituksien vuoksi kahvin hinta on ollut myös nousussa. Ruokosokerin hintanoteeraukset Lontoon tavarapörssissä alkoivat niin alhaisella noteerauksella kuin 12.5 punnnalla tonnilta. Kevätkesään mennessä noteeraus oli kuitenkin noussut jo 37.5 puntaan. Mutta juuri Israelin aloittaessa hyökkäyksen rupesi myös raakasokerin hinta laskemaan. Viime vuoden loppussa Lontoon noteeraus oli 25 puntaa, mikä on vieläkin alle tuottajakustannusten. Kehitys kuluvan vuoden raaka-ainemarkkinoilla riippuu ensi sijassa yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja vähäisemmässä määrin poliittisesta tai sotilaallisista tekijöistä. — Kras.

Kuubassa on löydetty öljyä

Havanna. — Guanabosta Kuuban rannikolta kolmisenkymmentä kilometriä Havannasta on löydetty öljyesiintymiä.

Löytö tehtiin viime viikolla vajaan viikon sen jälkeen, kun pääministeri Fidel Castro antoi öljyn säännöstelyä koskevan määräyksen.

Viranomaiset tähdensivät, että kyseessä on Kuuban ensimmäinen öljyesiintymä, josta pulppuaa vapaasti hyvälaatuista öljyä. Samalla huomautettiin kuitenkin kuubalaisten öljynetsijöiden kokeneen eräissä aiemmissa tapauksissa pettymyksen, kun he uskoivat löytäneensä laajoja öljykenttiä.

TASS 50-vuotias

Moskova. — Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto TASS (Telegrafnoje Agentsvo Sovetskogo Sojuza) juhli tammikuun 10 pnä 50-vuotista olemassaoloaan.

Maailman viiden suurimman uutistoimiston joukkoon kuuluva TASS alotti toimintansa Moskovassa vuoden 1918 alussa Rosta-nimisenä (Rossiiskoje Telegrafnoe Agentsvo) Sitä ennen nuoren valtion tiedotustoimintaa oli hoitanut Pietarista käsin PTA (Petrogradskoe Telegrafnoje Agentsvo). Vuonna 1925 uutistoimisto sai nykyisen nimensä.

TASS:lla on toimistoja ja kirjeenvaihtajia 94 maassa. Neuvostoliitossa TAS:lla on toimistoja 200 kaupungissa, joissa työskentelee kaikkiaan 500 toimittajaa.

Pariisista apua sanomalehdelle

Pariisi. — Ranskan hallitus tutkii menettelytapoja miten se voisi auttaa rahallisesti ja teknillisesti, L'Evangeline—nimistä ranskankielistä sanomalehteä Moncton'ssa, N.B.

Ulkoasiain ministeriön eräs virkailija sanoi lauantaina että tämä asia tuli esille viime viikolla pidetyissä keskusteluissa neljän vierailevan akadialaisen (New Brunswickin ranskalaisen) kanssa.

Vaikka Ranska onkin myötämielinen tälle suunnitelmalle, hallitus ei ole vielä tehnyt minkäänlaista päätöstä siitä, että miten ja kuinka paljon se mahdollisesti auttaisi, sanoi hän.

Kysymyksessä oleva summa olisi korkeintaan $400,000, sanoi virkailijat. Tähän sisältyisi Rotary-painokoneitten ostot sekä maa ja huoneistomaksut.

Ranskan mielenkiinnon L'Evangelineen katsotaan johtuvan presidentti Charles de Gaullen halusta kehittää "Ranskan kansakuntaa Canadaan".

Virkailijat sanoivat, että päätös tehdään siihen mennessä kun edustajat palaavat takaisin Canadaan tämän viikon lopulla.

SYNTYNYT
TERVE POIKA
JOHN BRUCE
tammikuun 14 pnä. 1968.

Gail ja Edwin Korhonen
Portage La Prairie, Man.

ISOVANHEMMAT:
Irja ja Aatu Koivula
R. R. 1, Whitefish, Ontario

PERHEEN NUOREMMILLE

The Snow Came and Then Melted Away

Dear Irja-täti, boys and girls.

Thanks a lot for the Xmas card and the dollar. I hope that you had a very Merry Xmas and a Happy New Year.

The weather here has been very nippy. I got a lot of presents for Xmas. Some of them are a model of a Morgan horse and burro, blouse sweater, necklace, writing pad and pen. I gave presents to everybody even the cat.

My sister and I visited with our grandparents for a few days. I'm doing quite good in school now.

We had snow here a while back, it was only about a foot or so, and it melted in about two days.

Happy New Year to all.

Lorie Male

Vickie Had a Good Xmas'

Dear Irja-täti, boys and girls.

I have been very busy during the Xmas holidays. I hope that everyone had a wonderful holiday and the beginning of the new year.

For Xmas presents I received a variety of things: a necklace, brooch, blouse, ski-sweater, diary set, watch and many other gifts.

During the holiday season our family won a deluxe shuffleboard. My sister and I spent a few days with our grandparents. We also spent New Year's Eve there.

Here school started on the 3rd of January and we get our report cards on the end of the month. Up until Xmas I took cooking in school and now from January until the end of the term I will take sewing. It is very interesting.

Before Xmas for a few days we had snow. After the first day of snowing it was over my knees and we were very sad to see it go before Xmas. So long for now. Yours

Vickie Male

P.S. — Thank you very much Irja-täti for the Xmas card and the dollar.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Tänään meillä on kirjeet Malen sisaruksilta länsirannikolta. Tytöt kirjoittavat että Haneyssa oli satanut lunta ennen joulua mutta ikävä kyllä se suli pois ja niin he eivät saaneetkaan valkoista joulua.

Thanks a million girls for writing. It was very nice to hear from you. It's too bad that the snow melted and that you didn't have a white Xmas after all. Well perhaps next year.

Tänään meillä on syntymäpäiväonnittelut kahdelle perheen nuoremmille. Molemmat ovat kirjoittaneet tähän osastoon sen alusta alkaen. Annette Alanen Silver Mountainista täyttää tänään, tammikuun 16 pnä 12 vuotta ja Ronald Jäntti McKerrowsta täyttää perjantaina 19 pnä myöskin 12. Happy Birthday to you both.

And so until next week again kuulemiin

Irja-täti.

* * * * * *

Glaciers Are Ice-Mountains

Glaciers are composed of ice and snow. They are formed during a period of years when more snow falls on a given place each winter than melts during the next summer.

In a hundred years, there may be a great gain in the amount of snow. Upper layers of snow press on those below, and there is melting from time to time, especially in lower parts of the mass of snow. The waste tends to freeze when colder weather follows.

In that way, an "ice mountain" is formed. At the present time there are glaciers in various parts of the world, including Greenland, Alaska, many sections of Canada, and a few Rocky Mountain parts of the United States.

Q. What makes glaciers move?

A. Pressures and gravity give movements to glaciers. Valley glaciers "slide downhill", but their motion is slow, seldom more than three feet a day.

It is plain enough how a glacier may slide down a gentle slope in a valley. It is puzzling to figure how an ice sheet in past ages made forward motion.

An ancient ice sheet moved because there was pressure from above. Weight was added by new snowballs. The melting and re-freezing near the bottom of an ice sheet, plus pressure from above, caused outward movement.

The "retreat" of the ice sheet was different. It shrank and became smaller because of the melting that took place.

Postinajajat lakossa

Sydney. — Päivän vanha postikuorma-auton-ajurien lakko levisi sunnuntaina Etelä-Australiaan, jättäen ainoastaan Tasmanian koskemattomaksi.

Tonneja kirjeitä oli keräämättä lentokentillä ja laivalaitureilla ja jotkut postilaatikot katujen varsilla olivat niin täynnä että ne täytyivät sinetöidä kiinni.

Ajurit koettavat saada kuuden Australian dollarin ($7,20 Canadan) palkankorotuksen viikossa.

Tytön murhaamisen syy tuntematon

Port Credit. — Poliisit täällä uskovat, että 17-vuotiaan Karen Madiganin oli murhannut joku, jonka tyttö tunsi, mutta sanovat samalla, että heillä ei ole mitään todisteita asiasta.

Tytön alaston ruumis, sukka kierrettynä kaulan ympäri, löydettiin perjantaina kahden vuoteen välistä hänen äitinsä apartmentista Lakeshore Road Eastin varrella.

"Olemme puhutelleet ainakin kahtatoista ihmistä, mutta ilman tulosta", sanoi poliisikersantti William Brooks.

Gust Salminen kuoli sunnuntaina

Torontossa sekä Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Gust Salminen kuoli sunnuntaina, tammikuun 14 pnä Sudbury Memorial sairaalassa, missä hän oli hoidettavana viime torstaista alkaen. Hän oli 82 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä poikavainajansa aviopuoliso Irja Salminen Torontossa sekä suuri tuttavapiiri.

Painiossa, Turun lähettyvillä tammikuun 2 päivänä 1886 syntynyt Gust Salminen tuli aviopuolisonsa Hildan ja heidän kaksivuotiaan poikansa Georgen kanssa 55 vuotta sitten Sault Ste. Marieen, Canadaan, mistä he menivät Yhdysvaltoihin, sieltä Neuvostoliiton Siperiaan ja takaisin Suomeen, mistä he tulivat 42 vuotta sitten takaisin Canadaan, asettuen asumaan Torontoon.

Hänen ensimmäinen aviopuolisonsa Hilda kuoli 1932 ja heidän ainoa poikansa George v. 1954. Salmisen toinen aviopuoliso Elin kuoli Torontossa lokakuussa 1965.

Salminen oli koko Canadassa olonsa ajan Canadan Suomalaisen järjestön jäsen, ollen kuollessaan mainitun järjestön Toronton osaston kunniajäsen. Hän oli monia vuosia CSJ:n kansallisen keskuskomitean eli TPK:n jäsen ja tunnettiin selväpiirteisenä luennoitsijana ja hyvänä puhujana.

Ammatiltaan Salminen oli kupariseppä. Vuoden 1931 paikkeilla hän aloitti kahden työtoverinsa kanssa oman liikkeensä erään torontolaisen kaupan takana olleessa pienessä rakennuksessa. Myöhemmin yksi alkuperäisistä omistajista myi osansa Salmiselle ja hänen "kieliselle" toverilleen, joiden työn ja johdon alaisuudessa heidän kupariseppäpajastaan kehittyi huomattu liikelaitos.

Oltuaan viitisen kuukautta asumassa Irja ja Aatu Koivulan luona "Pikku Penagella", Salmisen piti menemän viikonvaihteen aikana takaisin Torontoon talvea viettämään, mutta kuten sanottu, torstaiaamuna hän sairastui, ja kuten lääkärien kerrotaan sanoneen, iäkkään miehen väsynyt sydän lakkasi sunnuntaina sykkimästä.

Salminen haudataan Trull Funeral Home haustaustoimistosta, 1111 Danforth Avenuelta, Torontossa tänään, tiistaina, tammikuun 16 päivänä.

KIITOS

Sydämellinen suurkiitos niistä monista ystävyyden, toveruuden ja huolenpidon osoituksista joita sain vastaanottaa äskeisen sairauteni johdosta. Kiitos Vapaudelle, CSJ:n TPK:lle ja Toronton osastolle sekä yksityisille tovereille kauniista kukista; Finlandia kuoron ja Sudburyn osaston sekä kymmenien yksityisten tovereiden "get-well" korteista ja muista rohkaisevista tervehdyksistä; lukemattomista vierailuista niin yksityisille tovereille kuin CSJ:n sairashuoltokomitean jäsenillekin, sekä monista hyväntahdon lahjoista.

Toverillinen huolenpitonne ja huomaavaisuutenne tulee ikuisesti säilymään kauniina muistona mielessäni.

W. EKLUND

188 Maki Avenue Sudbury, Ontario

Tilatkaa Vapaus!

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen toverimme ja ystävämme
GUST SALMISEN
MUISTOLLE

Hänen arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen

Anni Setälä	Elina ja Arvi Sandholm
Vilho Setälä	Tekla ja Anselm Kääriäinen
Senja ja Vic. Jutila	Niko Piispanen
Ida Nordlund, Sudbury, Ont.	Linnea ja Evald Tuomaala

Whitefish ja Beaver Lake Ontario

KAUNEIMMAT KUKAT
paljon pidetyn naapurimme ja toverimme
GUST SALMISEN
MUISTOLLE

Hänen arvokasta elämän työtään ja muistoaan kunnioittaen.

Irja ja Aatu Koivula	Aino Kauppinen
Aini ja Nick Grundsten	Laila ja Vilho Ojanperä
Lempi ja Lauri Jokinen	Maila ja Emil Ojanperä
Esther ja Toby Hakala	Gustaava Ojanperä
Aune ja Elis Kallio	Ellen ja Mike Leondoski, Florida, U.S.A.
Ida ja Jalmar Holmstedt	Vilma ja Vili Vickman
Esther ja Eino Mäki	Alma ja Antti Ranta
Aino ja John Gylden	Esther ja Eino Puiras
Vera ja Väinö Lindholm	Sofia Pöntiö
	Martha Poutiainen

Naapurit Pikku-Penagelta, R. R. 1, Whitefish, Ont.